

...a kor...
...s fele...
...fentar...
...ekinté...
...adali...
...átmen...
...kérdé...
...vita m...
...NDEL...
...le" new...
...mbavet...
...össze...
...ek...
...ei...Cim...
...nek 33...
...hirdet...
...vastag...
...ink...
...szörö...
...ata Mi...
...zás...
...szöve...
...Oradea...
...u 13...
...ügyle...
...és ál...
...mekte...
...gazda...
...i teen...
...gyakor...
...k. Cl...
...ér...
...7...
...ist, 16...
...urikné...
...ogariu...
...laká...
...iadók...
...ai-az...
...föld...
...szobá...
...szobá...
...Regel...
...Bár...
...al kl...
...Petr...
...kezd...
...aspár...
...lősz...
...slebb...
...akást...
...kér...
...akaa...
...ekkel...
...iadó...
...Alba...
...kavaf...
...nyha...
...Ora...
...re 19...
...Tü...
...vona...
...arján...
...adea...
...d 8...
...s elő...
...s la...
...égek...
...24...
...egy...
...ront...

MAGYAR L

3 lei

Taxa postala p
aprobarti Dir.

UNGARIA
Tp.

T. „Dunaposta”

BUDAPEST
Postafiók 151.

Primredactor si redactor responsabil:
dr Paál Árpád

VII. — 86 (1800) Oradea, 1938. apr. 16

Primcolaborator: **dr Gyártás Elemér**

Új államvédelmi rendelet a politizálás eltiltásáról

Minden formájában tilos a politizálás. — A különleges törvény elkészültéig semmiféle politikai célú alakulatot nem szabad szervezni

Bucuresti. Saját tud. Megjelent az államrend megvédéséről szóló rendelet-törvény, amely a következő tilalmakat állítja fel:

1. szakasz: Az állami rend biztosítása érdekében a politika minden formájában tilos.
2. szakasz: Tilos élőszóval, vagy írásban propagálni az állam kormányformájának megváltoztatását, mások vagyonának fel- és szétosztását, adómentességet, osztályharcot.
3. szakasz: Tilos olyan vallásos doktrínák propagandája, amelyek ellentétben állnak az államszervezet törvényeivel és intézményeivel. Idetartoznak az el nem ismert felekezetek doktrínái is.
4. szakasz: Tilos mindennemű politikai propaganda, hivatali, iskolai vagy pedig vallási célokra rendelt helyiségekben, vagy pedig iskolai, vagy vallási megnyilatkozás keretében.
5. szakasz: Az előbbi három szakaszban foglalt tilalmak megszegői hat hónaptól egy évig terjedhető szabadságvesztés büntetéssel és 11—20 ezer lei pénzbüntetéssel sújtandók.
6. szakasz: Tilos törvénytelen esküt teljesíteni, vagy bevenni.

FELVONULÁSOK, MENETELÉSEK, ÉS CSOPORTBAN VALÓ ÉNEKLÉSEK TILOSAK

7. Tilos a katonai alakulatokban való menetelés úton, utcán, köztereken, politikai tüntetés céljával. Hasonlóképpen tilos énekelni csoportokban, gyalogos úton, vonaton, vagy más járművek felhasználása közben, olyan énekeket, amelyek politikai eszmék kifejezőinek tekinthetők.
8. szakasz: Tilos résztvenni a jelen törvény és a büntetőtörvény által tilalmazott felvonulásokon.
9. szakasz: Tilos fegyveres alakulatok felhasználása politikai propaganda, vagy bármilyen más politikai tevékenység céljából.
10. szakasz: Tilos kéziratok, rajzok, stb. nyomtatása, sokszorosítása, terjesztése, azon céllal, hogy valamilyen politikai cselekvésre, vagy a jelen törvény által tiltott politikai eszme nyilvánítására hívjon fel.
11. szakasz: Tilos bármilyen formában, közvetlenül, vagy közbehelyezett személy által pénzüsségeket, vagy más anyagi előnyöket fogadni el idegenektől, a jelen törvényben tiltott célra.
12. szakasz: A 6. 7. 8. 9. 10. és 11-ik szaka-

szokban foglalt tilalmak megszegői egy évtől két évig terjedhető börtönbüntetéssel és 10 ezer-től 20 ezer leig terjedhető pénzbüntetéssel sújtandók.

KÜLÖN TÖRVÉNY KÉSZÜL A POLITIKAI EGYESÜLETEK LÉTESÍTÉSÉRŐL

13. szakasz: Nem létesülhet és nem működhet politikai alakulat, csak az e célból készült törvény feltételeinek megfelelően.
14. szakasz: Tilos politikai eszmék terjesztésére titkos társulatok létesítése bármilyen formában; mint például csoportok, sejtek, fészkek és más hasonló alakulatok.
15. szakasz: Tilos politikai jellegű szervezetek létesítése hitfelekezeti alapon, valamint politikai kérdések megvitatása a felekezetek testületeinek és intézményeinek keretében.

AZ EGYESÜLETI ÉLET SZABÁLYOZÁSA

16. szakasz: A belügy- és igazságügyminiszter felügyel az összes egyesületekre.
17. szakasz: A 13-ik szakaszban jelzett különleges törvény közzétételéig mindennemű szervezetet, vagy egyesületet, bármilyen formában létesült legyen is az, amely a jelen törvény nyílt intézkedéseivel ellentétes tevékenységet fejt ki s általában ellentétben áll az állami renddel és a jó erkölcsökkel, fel fogják oszlatni.
18. szakasz: Ez maga után vonja az alaku-

Tilos a politikai akciók anyagi támogatása

26. szakasz: Kereskedelmi, vagy magánvállalatok, amelyek bármilyen anyagi támogatásban részesültek egy befiltott alakulatot, 300—500 ezer lei pénzbüntetéssel sújtandók.
27. szakasz: Aki személy szerint, vagy fent jelzett társaságok nevében anyagi támogatást nyújtott valamely befiltott alakulatnak, egytől 2 évi börtönnel és 10-től 20.000 leig terjedhető pénzbírsággal sújtandók.
28. szakasz: Egy-két évi börtönnel büntetik: aki felosztatott, vagy titkos alakulatok részére alapokat gyűjt, aki tudva, egy, vagy több személyt rejteget, akik ellen a jelen törvény alapján eljárás van folyamatban.
29. szakasz: Egy-két évi börtönnel és 3—20 ezer lei pénzbüntetéssel sújtandók az, aki egy idegen kormány számára vagy bármilyen ille-

latok, vagy szervezetek klubbjainak, találkozóhelyeinek a bezárását is.

19. szakasz: A 17-ik szakaszban jelzett politikai alakulatoknak, ugyancsak a 17. szakasz alapján való felosztatása maga után vonja a kereskedelmi, gazdasági szövetkezeti társaságok, vagy más hasonló alakulatok likvidálását, amelyek a politikai csoportoknak propaganda-eszközüket szolgálták. Hasonlóképpen beszüntethetők a felosztatott alakulatok újságjai is.

20. szakasz: Tilos egy másik alakulatnak a felosztatott alakulat nevét használni.

21. szakasz: Politikai alakulatok felosztatását és felszámolását a belügyminiszter és az igazságügyminiszter javaslatára a minisztertanács határozza el, ami a minisztertanácsi jegyzőkönyvnek a Hivatalos Lapban való közzéskor lép hatályba. A kormány ténye bíróságok előtt nem támadható meg és kártérítési igény forrása sem lehet.

22. szakasz: A felosztatás hatályba lép a minisztertanácsi határozat előtt is, ha az egyesület, vagy alakulat elhatározta a felosztatását és átalakulását.

23. szakasz: Az alakulatok, vagy csoportok vezetői, amelyek a jelen törvény intézkedéseivel ellentétben létesültek, egytől két évi börtönnel sújtandók. A jelen törvény által tiltott alakulatban, vagy szervezetben való egyszerű részvétel is 6 hónaptól egy évig terjedhető elzárást és pénzbüntetést von maga után.

A 24. szakasz megtiltja, hogy köztisztviselők s bármily felekezet lelkeszei, a tantestület tagjai politikai jellegű megnyilatkozásokon vegyenek részt. A köztisztviselők, akik megszegik ezt a tilalmat, elbocsájtandók s elvesztik nyugdíjgényüket is.

25. szakasz: Tilos a főiskolai hallgatóknak és diákoknak, hogy politikai akcióhoz csatlakozzanak és politikai jellegű megnyilatkozásokon vegyenek részt. Az e tilalmat megszegő diákok és növendékek töröltetnek az intézetek anyakönyveiből.

téktelen személy részére ereletiben, vagy másolatban diplomáciai jellegű iratot szerz be és közvetíti, vagy más jellegű okmányokat is, amelyek a kormánytól, vagy közhatalóságtól származnak és amelyek Románia államrendjét érdeklik. Ennek kísérletét is 6 hónaptól egy évig terjedhető börtönnel büntetik.

A 30. szakasz szerint a fenti büntetésekkel 3—5 évi jogvesztés is jár, ami annyit jelent, hogy az illető nem lehet választó, vagy választható, nem lehet közhivatalnok, nem lehet közhivatalnok, nem lehet egy újság igazgatója, vagy szerkesztője, nem köthet szállítási és munkaszerződést az állammal, megyével, községgel, vagy bármilyen közigazgatással.

A 31. szakasz kimondja, hogy ha a bűnös köztisztviselő, akkor a büntetések maximumát kapja.

A Szentatya követe, 20 bíboros, 300 érsek és püspök lesz az Eucharisztikus Világkongresszuson. Te sem hiányozhatsz. — Telentkezz április 20-ig.

sedési indokok az új alkotmány előtti honosítási rendszerben

Irta: Bartha Ignác dr

Az új alkotmány rendelkezései szerint a honosítást csakis törvény alapján lehet megszerezni. A régi, 1923. évi alkotmány 7. szakasza, mely a honosítás eljárását a végrehajtó hatáskörébe utalta, e rendelkezés folytán hatályát veszítette.

Nem érdektelen visszapillantani azokra az indokokra, melyek az 1923. évi alkotmány meghozatala alkalmával közreműködtek oly irányban, hogy az 1866-iki alkotmánynak törvényhez kötött honosítási rendszerét töröljék és helyébe az egyéni, minisztertanács hatáskörébe eső eljárást léptessék.

A román állampolgárság megszerzéséről és elvesztéséről szóló 1924 február hó 23-án kelt törvény indokolása nehézkesnek minősítette a törvényhez kötött honosítási eljárást és ezért örömmel üdvözölte az 1923. évi alkotmány új intézkedését.

Igen fontos szerepe volt ez új törvénynek azért is, mert négy országrész létező törvényeit kellett egységesíteni és pedig: az Ókirályságban érvényben volt az 1864. évi magánjog, amely az I. cím, I. könyvének 6—20. szakaszaiban foglalkozik a honosítási eljárással, Transsylvaniaban az 1879. L. t.-cikk rendelkezéseit alkalmazták: Bucovinában a régi osztrák polg. tkv., majd az 1831. május 31. végűl az 1862. és 1867. évi december 21. törvény szabályai szerint jártak el, míg Basarabiában az 1864. március 6-iki Ukázt helyezték hatályon kívül.

Nem akarunk részletesen foglalkozni az egyes törvények eljárási módzataival, hiszen ezek a régi törvények igen kevés és erőtlenséget gyakorolhattak az 1924. évi honosítási román törvény megalkotására. Igen érdekes és figyelemreméltó azonban az indokolásnak az a része, mely nemzeti és közigazgatási érdekre utalva fejtegeti, milyen parancsoló szükség megismerni, hogy a román államnak az egyesüléskor milyen volt a népességi összetétele. Tudni kellett mennyien voltak régi román állampolgárok, hányan nyerték el újonnan a román állampolgárságot, kik választottak idegen állampolgárságot és mennyi a számuk a román állam területén lakó idegen állampolgároknak.

A törvény indokolása már eleve leszögezte, hogy Románia összes lakosságát 16 millióra becsüli, de ez csak megközelítő szám, mert pontos statisztikai adatokra nem hivatkozhatunk.

Alátámasztja ezt a kijelentést N. T. Joneșcu, a belügyminisztérium statisztikai osztályának akkori igazgatója, aki Romániának az 1920. évi népesedéséről írt művében azt fejtegeti, hogy egyszerű becslésekre kénytelen utalni, mert az Ókirályságban 1913-ban, a Kárpátokon-túli részeken pedig 1910-ben megcélzott népszámlálás nagy mértékben elvültnek tekinthető.

Becslés szerint, 1920 év végén a következő felállításban osztályozható, területek szerint, Románia lakossága:

a) Moldova	2.130.000 lakos
Munténia	3.300.000 "
Oltenia	1.400.000 "
Dobrogea	670.000 "
Ókirályság	7.500.000 lakos
b) Basarabia	2.570.000 lakos
c) Bucovina	816.000 "
d) Transsylvania és Banat	5.114.000 "
Egyesült Románia összlakossága	16.000.000 lakos

A lakosság további részletezésénél az országrésziunket érdeklő adatokat még külön idézem, hiszen azok igen figyelemreméltóak, bizonyos mértékig hivatalos jellegük lévén. Transsylvania és Banat lakossága az akkori számbavétel szerint következő nemzetiségi megoszlásokat mutatja:

Románok	3.000.000
Magyarok	1.300.000
Szászok	540.000
Zsidók	200.000
Szlovákok, szerbek, örmények, cigányok	160.000
összesen	5.200.000

Allandó itt lakású idegen állampolgárok:

magyarok	35.000
zsidók	65.000
összesen	100.000

Nem allandó itt lakású idegen polgárok:

Zsidók	70.000
Magyarok	30.000
összesen	100.000

Határozatlan állampolgári helyzetűek:

Magyarok	10.000
Zsidók és más nemzetiségűek	20.000
összesen	30.000

Érdemes most már összesíteni a végeredményt:

1. Basarabia:	
Román állampolgárok	2.722.000
Idegen állampolgárok	283.657
Határozatlanok	607
összesen	3.006.364

2. Bucovina:	
Román állampolgárok	819.738
Idegen állampolgárok	24.625
Határozatlanok	5.819
összesen	850.277
3. Transsylvania—Banat:	
Román állampolgárok	5.200.000
Idegen állampolgárok	100.000
Határozatlanok	30.000
összesen	5.330.000

Ilyen volt a helyzet 1920 év végén. Ennek folytán „kettős a nemzeti és közigazgatási érdekek, hogy a törvényjavaslat törvényerőre emelkedjék”, fejezte be indokolását a törvény előterjesztője, 1924. év február 23-án tartott képviselőházi ülésen.

Az akkori, 1920. évi népesedési viszonyhoz mérten az egyéni, minisztertanács elé tartozó honosítási eljárást tartotta szükségesnek életbeléptetni a régi alkotmány.

A mai népesedési viszonyoknak már nem kell olyan milliós tömegű állampolgársági igényrel számolniuk, mint az egyesüléskor. Ennélfogva ismét indokolt lett, hogy a honosítás módját egyenként törvényhez kössék, mint ahogyan az új alkotmány azt elő is írja. Az új alkotmány 7. szakasza alapján meghozandó új állampolgársági törvény lesz hivatott megállapítani részleteiben a honosítási szabályokat.

Az új törvénynek azonban mégis kell egy olyan új statisztikai adattal számolnia, mely szintén tömegeket jelent. Még pedig azokkal a polgárokkal, akik az előbbi törvény határidővesztésekhez kötött és egyéb alakításokat előíró rendelkezései miatt az állampolgársági lajstromokból kimaradtak s most annak ellenére, hogy itt születtek, itt laktak, itt az otthonuk, hontalanok lettek. Ezeknek az ezreknek a sérelmét közmegegyezésre, rendezni kell az új törvényben.

Áll ez a követelmény annál is inkább, mert a trianoni békeszerződés 61. szakasza kimondja, hogy azok az állampolgárok, akiknek a volt osztrák-magyar állam területén községi illetőségük volt, minden alakítás nélkül román állampolgárokká válnak, hacsak más állam javára nem optálnak.

Ugyanezt mondja ki a román állampolgárság megszerzéséről és elvesztéséről szóló törvény 56. szakasza, mely szintén a minden alakítás nélküli állampolgárság megszerzéséről intézkedik. Ez megerősíti a st-germaini szerződés 70. szakaszát, a párizsi 1919 december 9-i kisebbségi szerződés 3—7. szakaszainak intézkedését, valamint az 1920 október 28-án Párizsban kelt Basarabiára vonatkozó szerződés 4—6. szakaszait.

Fentiek szerint, ez alapon, az új törvény ezt a kérdést szabályozni hivatott.

A kémény

Irta: Majthényi György

Azt mondta neki a jegyző valamelyik napon: — Akar egy fuvarát csinálni, Amányi?

Hogyna akart volna! Nyavalyás idő volt az, se kereset, se munka, amit a gacsos lábával el tudott volna vállalni, a botos nem adott hitelt senkinek, különben is csak cipőperlit, meg kocsi-kendőket lehetett találni nála, a családja is inkább koldult volna, ha lett volna kitől, még a legjobban a félló volt, mert azt kicsapta a temető mellé legelni.

— No, itt a fuvarlevél. Majd kiviszí ezt az agyat a városi állomásra és földadja, — mondta a jegyző.

Bicegett haza Amányi nagy örömmel, a temetőnél belekapaszkodott a zörgőcsontú Csárdás kötőfékébe s húzta tovább. Mert ott laktak a régi tégláregétnél, túl még a temető is. Hogy az oroszok végigporzolták a falut, nem sok változás akadt. Az égető egyik félig ép falához kalyibát ragasztottak s úgy éltek, akár a cigányok.

Amikor Csárdást a szekér rúdjához taszította, előbujtak a gyermekei is a gödrökből, mert ott játszottak leginkább.

— Hova megy? — kérdezte Jóska, a nagyobbik, lehetett már hatuszandós.

— Fuvarba, — mondta büszkén Amányi.

— Mink is fölülhetünk?

— Nem.

Az asszony is kilépett a kalyibából. Nem szólt semmit, csak nézte, nézte az urat és a te-

kintete teli volt vágyódással, reménykedéssel. Csak amikor már Amányi fölkecmergett az ülésbe, akkor sóhajtott feléje:

— Majd hozzá valamit...

Nagy nyomorúság volt a vidéken. Ennivalót csak az erdő adott annak, aki el tudta venni tőle. De ilyen kevés volt. Inkább csak oda-vándoroltak az emberek és koldulásból, gyökerekből meg hitből éltek. Hiszen még a jegyző is arra kényszerült, hogy eladja azt a tevezetést, történelmi hírességű agyat, amelyet mindig büszkélkedve mutogatott a látogatóinak.

Vitte hát Amányi az agyat az állomásra. Ott melléje sederedett Misa, Falujabell fiú volt, most fehér ancugban feszelt, mert úri üzletben szolgált. Bátorok beszélgetni, amíg a vonat el nem ment, nem eresztették be őket.

— Tud-e maga a sefthez? — kérdezte egyszer Misa.

Amányi a száraz pipaszárát ragta és vizslatva futott végig Misa arcán: még a szemé se állt jó! ennek a bujnyiknak! Barátságatlanul kérdezte:

— Mit akarsz?

Misa cigarettát nyujtott a parasztnak és hebrélve kezdte, hogy hát tudna ő egyetmást juttatni a falunak, ha Amányi bácsi ügyesen eladná és a hasznát megfelné vele.

— Ne figurázz! — s morzsolta a cigaretát a pipába.

— Nem tréfa ez, s még ma odaadnék egy láda cukrot — felelte Misa. — Mit szól hozzá?

Amányi meglökte a szót: cukor! Nem látott a falu cukrot már idénnap óta. De csak köpött egyet s azt mondta:

— Liszt jobban köllene, meg zsír szalonna...

Megegyeztek, bár Amányiban háborgott kissé a lélek, de Misa megnyugtatta, hogy tiszta dolgot ez, ne evődjék rajta. S így történt, hogy este, amikor hazaért, megpaktált a falubeli botosossal s a Misa részét pénzben, a magáét lisztben, zsírban, szalonnában s más holmiban vitte haza. De csudálni is alig győzte, hogy a botos honnan kanyarítja elő egyszerre a sok ennivalót, mikor eddig mind csak a kocsi-kendőket kínálhatta.

Nagy kupec lett így ez az Amányi s hogy félévig csend volt, meg is szedte magát. Már két lóval járt s azon gondolkodott, hogy házat épít, de odabent a faluban. Csakhogy honnan vegye a teglát? Esténként, amikor kiült a kalyiba elé pipaszóra, fűt ezen törte a fejét. Ha a hold kijött, ott állt előtte a tégláregétné kéménye. Az iradatlan nagy tömeg feketén fűródött a kék éjszakába, de ő már annyira megszokta, hogy észre se vette. Néha ugyan elnézelődött rajta, különösen alkonyattájt, mert verebek fészkeltek a téglái közt, fent, a magasban meg vércse keringelt.

Egyszer aztán hiába járt a mondott időben a városban, Misa nem került elő. Estig is várta, de semmi Misanak nyoma se volt. Kérdőzködött utána, az is hiába volt. Naphosszat otthon ügyelgetett most s azon töprengött, hogy miféle üzletbe foghatna? A gyermekei mindenféle lomot hordták elébe, amiket játék közben ástak elő a földből.

— Hátha a rézet venné meg valaki? — gondolta és megbiztatta a gyerekeket: Nocsak ássatok!

Hanem ekkor látta meg a kéményt is a maga valójában. Teremtőm, mennyi téglát! Ha ehhez hozzá lehetne férni, tán négy hazraváló is kikerkedne belőle!... Hát kié ez? Senkié. Csak le kéne dűteni s már lehetne hordani is a sok fi-

Orsenigo pápai nuncius Ribbentrop német külügyminiszternél?

Berlinből cáfolják a látogatás hírét. — Ellentmondó híresztelések a német birodalom és a Vatikán közötti viszonyról

Berlinből jelentik: Jólétesült körökben kijelentették, hogy nem felelnek meg a valóságnak azok a külföldön elterjedt hírek, melyek szerint Orsenigo pápai nuncius látogatást tett volna Ribbentrop külügyminiszternél. Ennek folytán az állítólagos látogatáshoz fűzött feltevések is alaptalanok.

Az Orsenigo és Ribbentrop közötti találkozás hírét az amerikai *United Press* sajtóiroda terjesztette. E sajtóiroda szerint a pápai nuncius látogatást tett a német külügyminiszternél s átadta a pápa meghívóját, hogy Hitler kancellárt az ő májusi olaszországi útja alkalmával a Vatikán is várja. Aztán egy óra hosszúra tartó megbeszélés is lett volna a nuncius és a külügyminiszter között s e tárgyalások során a Vatikán és a német birodalom közötti függő kérdésekről lett volna szó. Ugyanez alkalommal Ribbentrop az ausztriai és a német püspöki kar magatartása közti különbségre is

felhívta volna a nuncius figyelmét.

Egy másik sajtóiroda, a francia *Havas* ügynökség egész ellenkezően hangzó híreket közölt. Ezek szerint teljesen kiélezetté vált a feszültség a Vatikán és a német birodalom között. Emiatt Hitlernek Rómából való visszatérése után a nemzeti szocialisták nagy mozgalmat indítanak, hogy a német katolikusok és a Szentszék közötti kapcsolatot szétszakítsák. Nagy előnyököt fognak felkinálni, hogy a német katolikusok a Szentszéktől független nemzeti egyházat alakítsanak. (1) Ha ebbe a német katolikusok nem mennek bele, akkor megvonnak az egyháztól minden állami támogatást.

A két híresztelés egymásnak ellentmondó állításai egyuttal cáfolják is egymást. Mindenesetre a közönségnek vigyáznia kell, hogy az egyház és állam közötti kérdésekről szóló értesítéseket csak akkor vegye komolyan, ha azok a legilletékesebb helyekről származnak.

Az ODOL olyan szájfertőtlenítő, amely mindennapi használatnál megakadályozza a rothadási és erjedési folyamatokat a szájbán és a fogakat a romlástól megvédi. Aki ODOL fogpépet használ, helyes száj- és fogápolást végez.

Odol

nek Chamberlain legszívesebb üdvözléleit. Az újságíróknak arra a kérdésére, hogy vajon vis-e meghívást Mussolininek, hogy viszonzásul látogasson el Londonba, Hore-Belisha nem válaszolt, csak rejtélyes mosollyal háritotta el magától a kérdéseket.

MÉG SZOROSABB VISZONY OLASZORSZÁG ÉS JUGOSZLÁVIA KÖZÖTT

Rómából jelentik: Belgrád és Róma között az utóbbi időben bizalmas tárgyalások folynak Jugoszlávia és Olaszország közötti viszony meggyorsított mértékben való megszüldésére és jelentékeny kiszélesítésére. Legutóbb több jugoszláv katonai bizottság járt Olaszországban. A megbeszélések eredményének sulypontja ugylátszik, katonai téren lesz, de kétségtelen, hogy a belgrádi jegyzőkönyvön alapuló olasz-jugoszláv szerződés viszonyt jóval szélesebb alapon nyugvó egyezmény váltja fel.

POLITIKAI JELENTŐSÉGI AZ UJ OLASZ-FRANCIA GAZDASÁGI EGYZMÉNY

Rómából jelentik: Az olasz külügyminiszteriumban csütörtök este olasz-francia egyezményt írtak alá a két állam gazdasági és fizetési forgalmának rendezésére. Az egyezménynek politikai jelentősége is van, mert olasz részről Ciano írta alá. Az egyezmény eltörli a klearing rendszert és helyreállítja bizonyos feltételek mellett a fizetések szabadságát Franciaország és Olaszország között.

Mussolini hosszabb megbeszélésen fogadta az angol nagykövetet

Atvizsgálta az olasz-angol megegyezés szövegét. — Unnepélyes formák között lesz szombaton az aláírás

Rómából jelentik: Mussolini csütörtök délelőtt Ciano külügyminiszter jelenlétében fogadta a Palazzo Veneziaában lord Perth angol nagykövetet. A Duce az angol-olasz tárgyalások befejezésével kapcsolatban hosszabb megbeszélést folytatott az angol nagykövettel, majd megvizsgálta az angol-olasz egyezmény szövegét. Az angol-olasz egyezményt szombaton délután írják alá ünneppélyes formák között. Az aláírás után az egyezmény több, mint husz oldalas szövegét közlik a nyilvánossággal.

AZ ANGOL HADÜGYMINISZTER ÜDVÖZLETET VISZ CHAMBERLAIN TÓL MUSSOLININEK

Londonból jelentik: Hore-Belisha angol hadügyminiszter csütörtökön elindult máltai útjára. A franciaországi le bougeti repülőtéren Guy la

Chambre francia légügyminiszter fogadta, majd a repülőtér épületének dísztermében villásreggelit adott tiszteletére. Az angol miniszter ezután újra repülőgépre szállt és tovább indult Marseille felé, ahová csütörtök délután érkezett meg. Péntek reggel repülőgépen tovább utazott Máltába.

A „Star” szerint az angol hadügyminiszter visszautazása során Rómából ismét Párizsba utazik és megbeszélést folytat Daladierrel az angol-francia evüitműködés tervéről.

Londonból való elutazása előtt Hore-Belisha fogadta az angol sajtó képviselőit és kijelentette, hogy Máltából, ahol szemlélt tart a védelmi be rendezések felött, Rómába megy és látogatást tesz Mussolininél. Hozzátette, hogy ez kizárólag udvariassági látogatás.

— Át fogom adni — mondotta — Mussolini-

nom téglát. Hol vannak már azok, akik ezt építették! Uramisten, tíz esztendeje is van annak, hogy abba hagyták az üzemet, azóta a falu szegényei széthordták minden használatot.

Sokáig szemlélődött, aztán elfvette az ásót s körüljárta. Azt mondta, hogy miképpen bonthatná ki az alján, de úgy meg volt az öntve cementtel, hogy kár lett volna nekifogni. Meg aztán rossz volt neki a gacsos lába is, lassan ment volna az ásás.

Sóhajtott egy keserveset, aztán előhívta az asszonyt.

— Nézzed már, anyjuk, itt a téglá az orruk előtt! Hány ház kerekedne ki ebből?

— Az asszony csek legyintett.

— Nem férsz te ehhez hozzá!

Amányi azonban nem hagyta annyiban. Furt-furt a kémény körül keringélt, mint valami ragadozó a préda körül, amelyhez nem tud hozzáférni. Már éjjel se volt nyugta ettől. Egyszer azt sötötte ki, hogy valami o szlopot kellene a kéménynek támasztani s úgy megdűteni. De honnan vegye az erőt hozzá?... Persze, emberek kellenének az ilyen munkához, de ha kerítene is megfelelő embereket, hát menten részt kérne mindegyik a téglából és híre menne az esetnek. Majd az a gondolata támadt, hogy kötelet kellene a kémény derekára kötni, akkor majd menne a dolog. De ki másszon föl? A nagyobbik gyerek is kicsi még ehhez.

Az asszony megsajnálta, úgy megfogott Amányi a gondban.

— Te — mondta neki —, robbantani köllene, mint az útesinálók a hegyet.

Amányi bölintott.

— Ez is megjárta az ezemet már. De honnan vegyem a patronot? — és sóhajtott.

Valósággal beteg lett arra a gondolatra, hogy itt a szeme előtt a tömészetlen téglá, amiből így, meg így rakhatná a falakat, hogy egyszeribe kikerekedne belőle a konyha is meg a szoba is és lám, hozzá se nyúlhat.

Egy reggelén, amint így emésztette magát, jöttek am a gyerekek nagy örömmel:

— Gyűjtek csak édesapám, mit találtunk? — s vezették az egyik gödörhöz. — Próbáltuk kihúzni, de igen nehéz. Talán édesapám megbírja.

Nagy, csupakos vasdarab volt, félig még a földben. Veszi az ásót Amányi s kaparja le róla a földet. Aztán nézi. Nézi sokáig.

— Agyugolyóbisnak nézem, annak köll lennie — s megremeg a szava. — Teremtőm, ha az volna, egyszeribe megvona a házunk!

Odakiáltja az asszonyt is s most együtt nézik, de nem beszélnek semmit, Amányi tudja, hogy mit kell cselekednie.

Schoben befog, aztán behajt a városba s ott jókora gyújtósinórt vásárol. Aztán hazatér.

Az asszony azzal fogadja, hogy a bíró üzent érte, menjen be a városba, a törvényre, Misa miatt.

— Hát mégis megett? Nem vészett el? — kérdi, de nem sokat törődik most a dologgal, mert amit vezetni akar, az nagyon sietős.

— Tik monjetelek most be a faluba, a Rozi ányodhoz mondja az asszonynak — és csak akkor gyűjtek elő, ha a pukkanást hallják.

És amíg az asszony a gyerekekkel szedelőzködik, munkához lát. Kiver néhány téglát a kémény oldalából, hogy majd oda pásztítja be a gránátot, aztán kukoricaszárból, száraz venyigéből és puhafából valóságos mágyát rak. Úgy számítja, hogy a gyújtósinórtól majd tüzet fog a mágya s annak a tüztől szétpukkan a gránát,

ami majd fölveti a kéményt.

Csupa örömben van, amíg dolgozik s márt látja maga előtt a kis házat. Kertet is kerit neki s oda néhány gyümölcsfát ültet. De hagymát is dug majd, hogy azt se kelljen a piacról hozni és a kerítés tövébe meg orgonát, hadd legyen öröme az asszonynak. Haj, kicsoda paradicsom lesz az!

Közben hajladozik, futkos, mintha semmi baja nem volna a gacsos lábának. Még füttyülni is tud és úgy cfrázza, mintha furulya volna a szájában. A szíve szinte megfordul örömben, olyan akkurátusan sikerült a mágya, nincsen benne semmi hiba, úgy fog az égni, hogy egy ökröt meg lehetne sütni a lángjánál. Aztán a gyújtósinórt rakja rendbe ügyesen, hogy víz ne érjen sehoh hozzá s most csak a gránátot kell a helyére pásztítani.

Magy a gödörhöz, fölemeli. Jó nehéz, de nehezebbet is elcipelne. Megy, lépeget s beszél hozzá: Csak okosan! Nehogy sok kárt tegyél a téglákban, mert az mind kell a házakhoz... Ne, majd a Misa is nézi, hogy házam van, nézi ám!

S ebben a pillanatban meghökken: Mi fenének van az a törvénybe? Csak nem...

A hideg végigfut a hátán, megviszolyog belőle s a következőre olyat botlik a gacsos lábával, hogy a gránát ivben röpül ki a markából.

Ijedtében a szája elé kapja a kezét és behúnvja szemét... aztán nincs tovább.

Néhány pillanattal később pedig Amányiné azt mondja a Rozi ányának:

— Hallottad ezt a pukkanást? Teremtőm, ez unnan, mitőlünk gyött... Csak nem esőt valami baj?

És halottsápadtan háritotta el Rozi ánygi taróztatását, aztán szinte futva indult hazafelé.

A két gyerek sirva trappolt a nyomában.

Az étkezés tudománya

Angol és amerikai orvosoktól tanultam mostanában egyetmást, amit tovább adni érdemesnek tartok.

Az indiai angol katonaság orvosfőnöke, Sir Robert McCarrison évtizedek óta foglalkozik a táplálkozásnak a testalkatra való befolyásával. Mi általában azt hisszük, hogy testalkatunkat örököljük. McCarrison azonban ebben nem ért egyet velünk, mert ő szerinte testalkatunkat mi magunk építjük fel, helyes vagy helytelen táplálkozásunkkal. India északi részében a sikh és a pathan nép ugyanolyan piszkosban és ugyanolyan egészségtelen körülmények között él, mint India déli részében Madras népe. A sikh és a pathan mind ölnyi magas, erős, szép ember, míg a madrasiai igen alacsony termetűek, beesettségűek és majdnem mind görbehátúak. A sikh és a pathan mindennap eszik tejet, vaját vagy sajtot, egy kevés húst, sok leveles főzeléket és búzakenyert. A madrasiai tápláléka paprikás rizs, tapioca-liszt és szárított hal. McCarrison szerint tisztára a tápláléktól függ az ember testének kialakulása. Hogy ezt bebizonyítsa, egy fehér egérpár tizenkét ivadékát tizenkét kalickába téve, tizenkétféleképpen táplálta. Az egyik egér olyan élelmet kapott, mint az angol munkás; a másik francia, a harmadik német, a negyedik japán konyhán elt és így tovább. A svéd koszon felnevelt egerek igen nagyra nőttek, a japán diétára fogott egerek pedig igen kicsinyek maradtak. A tizenkét egérnek még a temperamentuma is a tápláléknak megfelelően fejlődött. A tizenkét egér egészen eltűnt egymástól, pedig mindnyájan „testvérek” voltak.

A JAPÁNIAK NEM ŐRÜLNEK ANNAK, HOGY ALACSONY TERMETŰEK.

Japán hamar felfigyelt ezekre a kísérletekre. A japánok egyáltalán nem Őrülnek neki, hogy alacsony termetűek s a Császári Elemezési Intézet évek óta foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy hogyan lehetne a japáni faj átlagos magasságát néhány centiméterrel emelni? Annyit már megállapítottak, hogy a japáni nép tápláléka szegény A és B vitaminban és szervesen sokban. Van egy halfaj, amelyben bőven vannak ásványi sók, valamint A és B vitamin is. Ezzel a halal kezdtek kísérletezni négy évvel ezelőtt. A halat kiszáritják és liszté őrlék; ebből a lisztből minden délből adtak egy kanállal néhány száz gyermek ételéhez. Annyit már megállapítottak, hogy négy év elteltével az így táplált gyermekek súlya öt fonttal, magassága pedig négy centiméterrel nagyobb, mint a többi gyermeké, aki a régi szokás szerint táplálkozik. A japánok faji tulajdonsága az alacsony termet; de ennek a faji tulajdonságnak létrehozatalában a táplálkozásnak valószínűleg nagyobb szerepe volt, mint a „vér”-nek. A „vér és faj” öszes elméletei nem sokat érhetnek, ha tervszerű táplálkozással a faji jelleg meg lehet változtatni. Ha egy nép ételmeiszere tekintetében egészen új viszonyok közé kerül, táplálkozása többet módosít rajta, mint a klíma változása, vagy a szomszéd népekkel való keveredés.

JAPÁN ORVOSOK HISZNEK A FEKÉLY ÉS A RÁK KAPCSOLATÁBAN.

Azt, hogy a helytelen táplálkozás tömérdek ember betegségének oka, régóta tudják az orvosok. Érdekes tapasztalatokat szereztek etekintetben Dél-Indiában. Madrasban és még inkább a vele szomszédos államban, Travancoreban az emberek nagymennyiségű tapioca-lisztet fogyasztanak. Ennek a növénynek a gumóit megszáritják és ha feltörik a gumót, kiömlik belőle valami lisztes anyag, mely lényegileg azonos a keményítővel. Madrasban a lakosság tíz százalékának, Travancoreban pedig a nép huszonöt

százalékának gyomorfekélye van. Ha a laboratóriumban a kísérleti patkányokkal tapiocalisztet etetnek, minden negyedik patkány gyomorfekély miatt pusztul el. Ha azonban a tapiocaliszt mellett nagyobb mennyiségű tejet és húst is adnak a patkányoknak, a kísérleti állatok gyomrában nem találunk fekélyt.

A gyomorfekélynek és a ráknak egymáshoz való viszonyáról az európai orvostudományban nagyon eltérők a vélemények. Egyik kítűnő sebésztanár azt mondja, hogy negyvenévi praxisában sohasem tapasztalta, hogy a fekélyből rák lett volna; ezzel szemben egy másik ugyanolyan kítűnő sebésztanár számos olyan esetet közölt, amelyben a fekély rákká fejlődött.

Japán orvosai hisznek a fekély és a rák kapcsolatában. Kimutatták, hogyha a kísérleti patkányok a gyomorfekély megszerzése után hat hónapig tapioca-lisztet élnek, a százyolecvanadik napon már gyógyíthatatlanul rákosok. Ha azonban a fekély megállapítása után megváltoztatják a táplálékot, a kísérleti állatok többnyire meggyógyulnak.

Sajnos, nálunk is elég gyakori betegség a hólyagkő, de el se tudjuk képzelni, hogy ez milyen szörnyű népbetegség Indiában. Az észak-indiai sind nép tizenkétféle emberből áll és ezeknek fele, tehát hatmillió ember szenved hólyagkő miatt! Dr McCarrison tanulmányozta a sind nép táplálkozását és amit ez a nép eszik, azzal etette kísérleti patkányait is: néhány hónap múlva a kísérleti patkányok ötven százalékában találtak hólyagkővet. Ez ellen különböző szereket próbáltak ki és rájöttek, hogy a kísérleti állatoknak abban a csoportjában, melynek táplálékába naponként egy teáskanál tejet öntöttek egyetlen hólyagkőves eset sem fordult elő. A sind nép szent állatnak tekinti a tehenet és undorodik a tejétől. Ha nem undorodnék a tejétől, hanem mindenki meginná naponta egy fél liter tejet, nem szenvedne hatmillió sind a hólyagkő miatt.

A sokat emlegetett vitaminok ügyében a tudomány még nem mondta ki az utolsó szót. Az úgynevezett „éjjeli vaklás” oka az, hogy a szem rezechtályának az érzékenysége nagy mérték-

ben csökkent. Csak most derítették ki, hogy ez a baj olyan embereknél fordul elő, akiknek táplálékában kevés az A vitamin.

Japánban rájöttek, hogy a vakbélgyulladás gyulladásához is van valami köze az A vitaminnak. Nemcsak érdekes, de egyszersmind nagyjelentőségű is az a felfedezés, hogy vakbélgyulladás után a seb gyógyulása jórészt attól függ, hogy mennyi A vitamint kap a beteg? Az A vitamint megfelelő adagolásával vakbélgyulladás után nagyon lehet gyorsítani a beteg gyógyulását.

MEGFEJTETTÉK AZ „ELPOCACOSODÁS” TITKÁT.

Meg van már fejte az oly sok emberre nézve kellemetlen pocak kérdése is.

A helyesen összeválogatott élelmiszerekből a felnőtt, erős embernek naponként körülbelül háromezer kalória értékű mennyiségre van szüksége és ehelyett aki teheti, rendszerint öthatezer kalóriát eszik. Ennek az eredménye az, hogy a középkori embernek a hasa kipocacosodik. Közfelfogás szerint erre az illető rá is szelgált, mert minek evett többet, mint amennyire szüksége volt? De nem egészen így van a dolog, — a pocakos embereket védelmembe veszem, mert ők a természet komikussá válásáról nem tehetnek. Az ember csak a legrikkább esetben tudja, hogy valamely élelmiszer nem való neki; tehát meg is eszi a nem neki való ételt; különösen, ha szereti. Továbbá százféle oka lehet annak, hogy az ember ezt vagy azt az étket jól megfűszerezve szereti. Azonban az egyik ember gyomra türi a fűszereket, a másiké nem. A nagyon fűszeres étel erjedésekor a gyomor fellázad s a gyomorral hurutos nyálkákát választ ki, mely a gyomorfal egy részét elborítja és ezzel az emésztés munkájából kizárja. Miután emiatt a gyomor felületének csak egy része végzi az emésztés munkáját, hogy a még funkcionáló rész fenntarthatassa egészségünket, a normális mennyiségnél sokkal több táplálékot kell a gyomorba juttatnunk. Világos, hogy a pocakosodást azok kerülik el, akik véletlenül megfelelő minőségű élelmiszerekkel táplálkoznak.

Véletlenül?... Igen is véletlenül! Mert az emberiség a kísérleti állatok etetésére már igen nagy gondot fordít, de magának az embernek táplálkozását még mindig nem a tudomány, hanem a hagyományos (nagyon sokszor rossz) szokás és a nagyon sokszor helytelen ízlés irányítja. (P. M.)

A Fact Knox: Bevehető

New Yorkból írják: Ha Amerika vakmerő gengszterei valami nagy „sikerről” ábrándoznak: vérmes képeletheik ködjében bizonyára a Fort Knox betonlornyait, drótsövénnyel védett bástyái jelennek meg. Ebben az erődben halmozták fel ugyanis az U. S. A. roppant aranykincsét. Az inkák fejedelméi, Egyiptom fáraói jelentéktelen tözserek lehettek legdúsabb kincseskamráik mellett is, ellentétben a Knox-erődben felhalmozott vagyonnal, amelynek értéke többszázmillió dollárra rug. Az erődöt vilámosárammal töltött drótsövénny veszi körül, az erőd négy sarkából gépfegyvertelepek merednek a támadókra, azonkívül az egész aranykincs víz alá meríthető.

A Louisville közelében álló erődöt nemrég száz gengszter támadta meg, akik bombavető repülőgépek segítségével hajították végre a vakmerő rajtaütést. Az ügyeletes rendőrtiszt

azonnal fellármázta az „aranyerőd” védőrségét: szembeszálltak a támadókkal. A gengszterek mérgezőgázzal dolgoztak, elvágták a villamosvezetéseket és megrohanták az erődöt. A vakmerő támadók csakhamar behatoltak a kazamaták felé vezető labirintusba s már-már kezükbe kerítették az erődöt, amikor a védőrség parancsnoka megnyomta azt a gombot, amely szabadjára eresztette a vízugarakat. A gengszterek erre az ellentámadásra nem voltak elkészülve: hőkölve hátráltak az áradat előtt, amely pusztulással fenyegette őket. Ezalatt az erőd rődös tisztjének S. O. S. jeladására erős fegyveres katonaság érkezett az erőd alá és körülzárt a gengsztereket. A tűz-víz közé szorított banditák csakhamar belátták, hogy küzdelmük haszontalan: eldobták fegyvereiket és felemelt kézzel kivonultak a várból. Arany helyett tehát aél fogadta őket a Knox-erőd lábánál.

Tíz feledhetetlen nap a szépséges Olaszországban

Ki tart velünk? Indulás május 28-án, visszaérkezés június 7-én. Utiköltség csak 5200 lei.

Jelentkezés utazási osztályunknál május 10-ig.

Állampolgársági bizonyítványokat hamisítottak Timisoarán

3000—5000 leibe került egy „bizonyítvány”. — Hét hamisítvány — tíz letartóztatott

Timisoara. Saját tud. A rendőrség megállapította, hogy a városban hamisított állampolgársági bizonyítványok kerültek forgalomba s eddig sikerült is több ilyen hamisítványt lefoglalni.

A hamisítás nyomára tulajdonképpen egy családi viszályból kifolyólag jutott a rendőrség. Egy Komáromi János nevű sofőr ugyanis összekülönbözött az apósával. Egyszer aztán az apósék részéről feljelentés érkezett a rendőrségre, hogy a sofőrnek hamisított román állampolgársági bizonyítványa van. Ezen az alapon indult meg a nyomozás, amely csakhamar kiderítette, hogy a feljelentés állításai helytállóak. Komáromi János állampolgársági bizonyítványát egy Oravita környékén lévő Berliste nevű községben állították ki. Komáromi sohasem járt abban a községben, mégis a bizonyítvány szabályszerű nyomtatványon készült, a község bélyegzőjével ellátva s egy Popescu nevű bírónak aláírta. A jegyző aláírása olvashatatlanná állapították, hogy Berliste község állampolgársági jegyzékében a Komáromi bejegyzése nem található. A sofőr erre bevallotta, hogy

a bizonyítványt még 1936 nyarán a Pinkerton-bojvállalat egyik alkalmazójától, Ioanovici József volt rendőrségi tisztviselőtől kapta háromezer leierért.

Komáromit és Ioanovicit erre őrizetbe vették és titokban tovább folytatták a nyomozást.

Eközben Ioanovici volt rendőrtisztviselő beismerte, hogy több hamis állampolgársági bizonyítványról tud és hogy a hamisítást tulajdonképpen Ranschburg Dezső, a volt Pinkerton-boj, most a Messinger-boj vállalat társtulajdonosa követte el.

Most már megállapította a rendőrség, hogy a hamisítás rendes állampolgársági nyomtatványokon történt. Ezeket nem volt nehéz megszerezni, mivel több papírkereskedés szállította azokat annakidjén a községeknek. A „feleknek” aztán

messzefekvő, jelentéktelen kisközségek nevében állították ki a bizonyítványokat, ami így kevésbé volt feltűnő. Egy-egy ilyen hamisítványért három-ezer-ötezer leit kértek el.

Ranschburg Dezsőt természetesen szintén őrizetbe vették s társával egyetemben az ügyészségre kísérték. Így jártak azok is, akiknél ha-

mis állampolgársági bizonyítványt találtak. Eddig hét hamisítványt állapított meg a rendőrség. A hamisított állampolgársági bizonyítványok letartóztatott birtokosai Komáromi sófőrön kívül Kirchner Péter és János, Habicht Fidé, özvegy Paraisz Lajosné timisoarai lakosok, valamint Damianov András és Léb József Urseni községbeli lakosok. Letartóztatták az egyik dohánytözsde tulajdonosnőjét is. A nyomozás folyik és minden bizonnyal még számos letartóztatáshoz vezethet.

Az ügy nyomozását, értesülésünk szerint, most már Fenesan ügyész vette a kezébe. Ioanovici volt rendőrtisztviselő már néhány napja az ügyészségi fogházban volt, amikor maga jelentkezett kihallgatásra a vizsgálóbírónál és megnevezte Ranschburg Dezsőt. Fenesan ügyész vádindítványt tett a hamisítók és Kartie Ella dohánytözsdeső ellen is, azok ellen azonban, akik hamisítványokat kaptak, nem kérte az eljárás megindítását. Ezek ugyanis

A francia kormány vezetői Londonban

Az angol kormány a csehszlovákiai kötelezettségvállalás laizitását kívánja

Párizsból jelentik: Daladier, Bonnet és Chautemps londoni látogatásának időpontját hivatalosan még nem állapították meg. Valószínű azonban, hogy a látogatásra még a Nép-szövetség májusi ülészaka előtt sor kerül. A „Ce Soir” szerint az angol kormány azt óhajtja, hogy francia részről lazítsanak azokon a kötelezettségeken, amelyeket Paul-Boncour Prágával szemben vállalt.

A francia közvélemény körében különben egyre kedvezőtlenebbül gondolnak arra az eshetőségre, hogy a kisebbségi kérdéshöz folyólag német—cseh összetűzés támadhat. A sajtó egyrésze rámutat arra, hogy Franciaország valóságos öngyilkosságot követne el, ha a kisebbségi mozaik-állam területi épségének védelmére háborúba keveredne. Csak a közvetítő jó szolgálatokat tartják olyanoknak, mely a

Ily szabadnak ily vidámnak

Érzi magát a Leo labdac-
csal tartott tavaszi kura
után. A Leo labdac
(Leo-Pills) természetes
hashajtó. Növényekből
készül és a belek maradéktalan
kiszűrtésénél elősegíti a vér
felfrissülését és a vérkeringést. Leo
labdac (Leo-Pills) hatása kellemes
és biztos. 1—2 doboz elegendő
az eredményes tavaszi kurára.

Leo-Pills

Laxativ

egyértelműleg vallják, hogy nem tudták, hogy hamisítványokról van szó. Ahogy a pénzt lefizették, három hónap múlva kapták meg a „bizonyítványokat.” Volt olyan is, aki méltatlankodott, hogy születési helyük, illetőségi községük más, mint amit a bizonyítvány feltüntett, Ranschburg Dezső azonban kijelentette nekik, hogy másképpen nem lehetett bizonyítványhoz jutni.

Fenesan ügyész felszólította most mindazokat, akik Ranschburg Dezsőtől, vagy Ioanovici Józseftől kaptak ilyen bizonyítványokat, hogy jelentkezzenek az ügyészségen.

német—cseh viszonyban célszerű lehetne Franciaország részéről.

AZ ANGOL MUNKASPÁRT KÜLDÖTTJE TARGYALÁST FOLYTAT BUDAPESTEN ÉS PRÁGÁBAN A KISEBBSÉGI ÉS A DUNAI KÉRDÉSRŐL.

Londonból jelentik: A Reuter jelentése szerint ifj. Henderson Arthur a jövő hét csütörtökén Budapestre utazik, ahol Horthy kormányzó és Darányi miniszterelnök fogadja és találkozni fog a magyar politikai élet más vezetőivel is. Henderson a dunai és a kisebbségi kérdéssel kíván tájékozódni és eszmecserét folytatni Budapesten. Henderson látogatását a munkáspárt végrehajtó bizottsága is jóváhagyta. Az angol munkáspárti képviselő április 26-ig marad Budapesten, majd Prágába utazik s ott Benessel, Hodzsával és a szudéta-német párt vezetőivel tanácskozik. Április 29-én tér vissza Londonba.

A SZUDÉTA-NÉMET PÁRT A BETILTÁS ELLENÉRE IS MEGTARTJA KARLSBADI GYÜLÉSÉT.

Prágából jelentik: A szudéta német párt április 23-án és 24-én megtartja Karlsbadban a gyűlését, bár a hatóságok azt betiltották. Henlein ezalkalommal nagy beszédet mond és valószínűleg leszögezi a párt álláspontját a kormánnyal való megegyezés tekintetében. A szudéta német pártalakulatokba való tagfelvétel határidejét május végére tüzték ki. Ezen az időpontban új tagokat nem vesznek fel.

Nobel-díjasok közös könyvet írnak a békéről

Szegedről jelentik: A „Pesti Hírlap” jelentése szerint Szent-Györgyi Albert dr. a kiváló magyar Nobel-díjas tudós, Roger Martin du Gard Nobel-díjas francia íróval, akivel Stockholmban barátkozott össze, közös könyvet ír a békéről. Valószínű, hogy Roger Martin du Gard a legközelebbi jövőben meglátogatja Szent-Györgyi Albertet Szegeden.

A spanyol nemzeti csapatok Kataloniában 17 kilométerre vannak a Földközi-tengertől

A tartomány legészakibb városát is elfoglalták. — Az andorrai villamos művek is megszüntették Barcelona felé az áramszolgáltatást. — Nagyheti ünnepélyes istentisztelet a nemzeti csapatok főhadiszállásán

Burgosból jelentik: Aranda tábornok csapatai, amelyek az utóbbi napokban Morellától dél felé a Muela de Ares hegyhátat hatalmukba kerítették, csütörtökön elfoglalták San-Matea várost, Cervere del Maestre és Caignera községeket, majd áttörték a köztársaságiak arcvonalát. A nemzeti csapatok előőrséi már csak 17 kilométerre vannak a Földközi-tengertől. A Valencia és Barcelona közötti tengerparti utakat tűz alatt tartják. A köztársaságiak harcrendje teljesen felbomlott.

Északon a nemzeti csapatok elérték az andorrai köztársaság határára fekvő Tor nevű helységet és átlépték a Segre folyót. Tor, Spanyolország

legészakibb városa. Az andorrai villamosművek megszüntették a villanyáram szolgáltatást és így Barcelona már észak felől sem kap villanyáramot.

Csütörtök délután Toulouse közelében három köztársasági repülőgép szállt földre. A pilóták azt kérték, hogy küldjék őket a nemzetiek által megszállt területre.

Burgosban a nagyheti alkalmából ünnepélyes istentiszteletet tartottak, amelyen a nemzeti kormány tagjai és a katonai főhadiszállás tagjai vettek részt. Franco tábornok a hűsvét alkalmából számos politikai fogolyt megkegyelmezett.

Váratlan karrierek

*

Párizs, április hó.

Nem igaz, hogy nincsenek női karrierek! Igaz, szerenese nélkül a gyors felemelkedés lehetősége igen minimális, de ezt a szerenest ki is kell használni ám! Azok az emberek, akik karriert csináltak, sikerüket tulajdonképpen annak köszönhetik, hogy felismerték a szerencsés pillanat jelentőségét és teljes erővel igyekeztek azt kihasználni. *Párizs három érdekes női karrierről beszél.* Mind a három a párizsi tetők füledt padlásszobáiból indult ki, a macskaköves utcákról, ahol szegény intellektuelek küzködnek a mindennapi kenyérért. A *Quartier Latin* lakója volt Mino Burney, a szőke kis diáklány, aki néhány hónappal ezelőtt még nem is álmodta volna, hogy a szerenese napja egyszer felette felrogyog. Tavaly ősszel történt, a világhiállítás utolsó napjaiban Szomorúan kevergette oranzsádját egy kis szajnaparti kávéházban, elkeveredetten törte a fejét, miből teremthetné elő a tandíjat, a könyvek árát. Váratlanul két fiatalember jelent meg előtte, az egyik fényképezőgépét ráirányította és felkiáltott:

— Kitűnő! Mondom, ez megfelel!

A fiatal emberek asztalához léptek, bemutatkoztak. Az egyik francia filmgyár operatőrei voltak, fiatal leányt kerestek, aki alkalmas lenne a világhiállításról készülő film főszerepére.

— Hajlandó, *mademoiselle*, a szerepet elvállalni?

A szőke Mino elnevette magát. Nem, ez még nem jutott eszébe, sohasem álmodott arról, hogy filmszínésznő legyen. Meglepetése csak pillanatilag tartott, aztán elfojtatta izalmát, felvetette fejét és nyugodtan kérdezte:

— Hogyne, elvállalom, de előbb mondják meg, mit fizetnek?

Néhány frank volt csak a zsebében, mégsem vállalta olcsón a szerepet. Sokat követelt és némi huza-vona után a filmtársaság elfogadta feltételeit. Az igazi meglepetés csak akkor következett, amikor a film elkészült. A Rockefeller-intézet ugyanis tudomást szerzett a filmről, elküldte megbízottját a filmtársasághoz és nyomban kijelentette, hogy *kortörténeli múzeuma számára* a filmet megvásárolja. Rockefellerék gáláns emberek, a múzeumi filmet, amely a világhiállítást megörökíti, 50.000 dollárt fizettek Mino Burney kisasszonynak, aki a szerenese jóvoltából és a maga ügyességéből *ma az egyik legjobb parti a francia fővárosban*.

A másik karriér ennél is érdekesebb. A csúfondárosan sovány Gloria *Griaule* gyorsíró volt az egyik kereskedelmi irodában. Reggeltől késő estig görnyedve írta az üzleti leveleket, minden szórakozása a harmadhetes moziműsor volt és ügylászott, hogy életében különös dolog sohasem történhet. Egy szép napon megjelent az irodában Detroyat, a híres francia repülő, ránézett a lányra és ezt a meglepő ajánlatot tette:

— *Legyen a társam. Rekord-repüléseket fogunk végezni.*

Gloria kezében megállt a ceruza. értelmetlenül bámult az elegáns repülőre. Még sohasem ült repülőgépen. M. Detroyat fölvilágosította, hogy soványsága miatt esett rá a választása, mert az utassal való versenyrepüléshez

olyan társra van szüksége, aki keveset nyom a mérlegen. A repülőnek valóban jó szeme volt, mert a gyorsíró nő mindössze 42 kilót nyomott. Gloria megértette, hogy itt a pillanat, amelyet ki kell használnia, kikötötte tehát, hogy a versenydíjak tekintélyes részét neki juttatja a repülő. Felmondta állását, kiköltözött a repülőre. Bizony reszketett, amikor először emelkedett vele a gép a levegőbe, de összeszedte minden erejét és kiállta a próbát. Detroyat egyik győzelmet a másik után aratta pehelysúlyú társnőjével, akinek olyan híre kerekedett, hogy ma már a legjobb repülők versenyeznek érte. Gázsija sokszorosára emelkedett és Gloria azt állítja, hogy nemsokára búcsút mondhat a repülésnek. Karrierjét soványságának, szerencséjének és kitartásának köszönheti.

A siker nem kínálkozik mindig magától, gyakran ki kell azt erőszakolni. Edvige *Bourcier* volt egyike a legpechesebb párizsi énekesnőknek. Ahányszor fellépett, mindig valami balsiker üldözte, hol berekedt, hol a közönség hiányzott, tény az, hogy szerződését gyorsabban bontották fel, mint ahogyan megkötötték. Hangja nem volt különös, de azért nem kellett volna állandóan megbuknia. Ekkor az az ötlete támadt, hogy *álarcos fog énekelni*. Egy kis misztikum sohasem árt, nyilván ezt gondolta. És ime: a szerenese melléje szegődött. A közönséget izgatta a titokzatosság, nagy jóakarattal hallgatta számaint. Lassanként foggalommá vált Párizs éjszakai életében, — a szerződéseket

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR

április 29 — május 9.

1800 kiállító, 7 külföldi állam hivatalos részvételével.

TELEVIZIÓ!

Repülőgépkiallítás, divatbemutató, rádióüzenet közvetítés rövid és hosszú hullámon, építőipari tőzsde, kongresszusok, stb., stb.

50 %-os utazási kedvezmény

A CFR vonalain csak a visszautazásra IV. 29-től V. 19-ig, ha a felutazás IV. 19—V. 9. között történt.

A MAV vonalain Budapestre IV. 19-től V. 9-ig, visszafelé IV. 29-től V. 19-ig.

Vízummentes határátlépés.

Vásárigazolvány egyenként 120 leiert kapható az Európa utazási Iroda és a Wagons Lits-Book iroda összes fiókjainál.

most már ő bontotta fel. Egyik este előadás után felkereste öltözőjében egy ifjú amerikai bányatulajdonos és — *megkérte a kezét*. Edvige úgy, amint volt, álarcosan, kimondta a boldogító igent. Az amerikai fiatalember jól számított, Edvige álarc nélkül még szebbnek bizonyult, mint az előbb a pódiumon. A párizsi „álarcos énekesnő” Amerikába utazott nászútra és most csinos dollármilliók boldog tulajdonosa. G. H.

Tengeri tragédiák könyve

*

New Yorkból írják: A viharok, amelyek a tengeren dúlnak, a ködök, amelyek a tengerről a partra szállnak, a Csendes óceán nyugtalan hullámai, amelyek Amerika nyugati partjait nyaldossák, borzalmasnál borzalmasabb tragédiákat okoznak, mintha csak arra intenék az embert, hogy hagyjon fel a tenger hátán való járással.

A tragédiákról a tenger nem csinál feljegyzéseket. Van azonban egy 808 oldalas bőrkötésű könyv, amely röviden, de megérzően leírja azoknak a hajóknak a sorsát, amelyek elindultak a Csendes óceán két partja között, de kikötőbe sohasem érkeztek. A könyvet, amelynek címe: „Book of Sea Tragedies”, a sanfranciskói Kereskedelmi Kamara tengerészetiügyi osztálya írta. Az első kötet mostanában telt be. Írója belejegyezte a legutóbbi tengeri tragédiát, majd új kötet megírásához fogott.

Az első kötet ezzel a rövid feljegyzéssel végződik: „A Charles Christensen gőzhajó, amely San Franciskóból Portlandba igyekezett, reggel 7 órakor a nagy ködben zátonyra szaladt a Seattle közelében levő Magnolia Bluffnál. Vontatóhajók állnak mellette.”

Ennek a tengeri balesetnek nem volt halott-áldozata, de a Tengeri Tragédiák Könyvében lapozva, sok olyan esetet olvas-

hatunk, amely regényrészlet lehetne.

Az első feljegyzést a könyv krónikása 1906-ban, Karácsony napján tette, amikor megjött a hír, hogy a háborgó Csendes óceán a Lizzie Prein vitorlás hajót Eureka, Cal. közelében sziklára dobta.

Az egyik legborzalmasabb tengeri tragédia 1907 július 21-én történt. A Columbia gőzhajó, amelyet villanyvilágításra legelőször szereltek fel, teljes utaslistával a kaliforniai Shelter Cove közelében haladt. Vakító köd volt. Hirtelen a hajó mellett termelt a San Pedro gőzös, amely olyan erővel ütötte el a Columbiát, hogy majdnem kettészakadt. A Columbia pillanatok alatt elsüllyedt és 87 utasa elpusztult.

1908 szeptember 20-án a Star of Bengal nevű bárka nagy viharban hanyódot a Coronation Island közelében. A hajó horonyai, amelyeket leeresztettek, elszakadtak. A hajó zátonyra zuhant, három darabra tört és 137 utasa közül 112 elpusztult.

1918 október 24-én a Princess Sophia nevű óceángőzös Skagway közelében elsüllyedt és 343 utasa a tenger hullámai közt lelte halálát. A hajó előző nap zátonyra került. Vakító hóvihár dúlt, ami lehetetlenné tette, hogy segélyhajók megközeleítsék. A borzalmas hullámmás miatt a mentőeszközöket nem tudták leeresztetni. A hajó kettétörtött és elmerült. Egyetlen lélek sem menekült meg. Ebben az évben egy német búvárhajó, amelyet a híres von Leuckner gróf irányított, két hajót süllyesztett el a Csendes óceánon.

1922 október 12-én a City of Honolulu nevű, kétmillió dollár értékű luxushajó San Franciskótól 650 mérföldnyire kigyulladt és vízszintig égett. 261 utasát és személyzetét megmentették.

1923 szeptember 8-án éjjel hét torpedóromboló típusú amerikai hadihajó, szakadó esőben, egymáshoz közel haladva, sziklára szaladt. Mind a hét hadihajó összetörtött. Személyzetükből százak pusztultak el.

Ugy minőségileg mint árban

„VULCAN” Hartmann verhetetlen

Oradea, Bulv. Reg. Ferdinand 1.

Retikülök, bőröndök és utazási cikkek saját üzemi lerakata.

HIREK

MAGYAR LAPOK

Keresztény magyar politikai naplaj

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hónapra 70 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P., félévre 25 P., negyedévre 15 P., egy hónapra 8 P. 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Előző szerkesztő: dr. Sulyok István

Kéziratokat nem örvényünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt északi szél, változó felhőzet, néhány helyen kisebb eső, éjjeli fagy legfeljebb a talajmentén lesz, a nappali hőmérséklet kissé emelkedik.

SATUMAREI OLVASÓINKAT ezúton ismételtelen is értesítjük, hogy az Eucharisztikus Világkongresszusra a Karitás-könyvkereskedésben lehet jelentkezni. Ott minden, az utazással kapcsolatos felvilágosítást is megadnak. A „Magyar Lapos” utazási osztálya.

DR. TÓTH LÁSZLÓT JELELTÉK A MAGYARORSZÁGI UJSÁGÍRÓEGYESÜLET ELNÖKÉNEK. Budapestről jelentik: A magyar újságírók egyesületének elnöki tanácsa és választmányja csütörtökön ülésit tartott és tudomásul vették Márkus Miksának az egyesület elnökségéről való lemondását. Kimondták, hogy Márkust tiszteltbeli elnökké választják és az április 22-iki közgyűlésnek dr. Tóth Lászlót, a „Nemzeti Újság” főszerkesztőjét fogják ajánlani elnökké.

Ügyvédi hír. Dr. Czumbel Károly ügyvédi irodáját Oradea Miron Cristea-utca 13. szám alatt megnyitotta.

Betörték a mádörös-ciuici templomba és a perselypénzeket kívül elloptak egy értékes miséző kelyhet is. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Szabó Gyula mádörös-ciuici plébánosnak jelentette a templomzsolga, hogy a templom egyik ajtajának a zárján sérülések látszanak és bent a templomban is a perselyek fel vannak törve. A plébános intézkedésére a csendőrség azonnal a helyszínén megindította a nyomozást. Megállapította, hogy párszáz lei perselypénzen kívül a betörők elloptak egy miséző-kelyhet is a templom sekrestyéjéből, több ezer lei értékben. A csendőrség erélyes nyomozással alapos gyanúkat alapján őrizetbevette Pál Benedek gárdui és Bőjthe Gergely cártai lakosokat, akik azonban tagadják, hogy közük volna a betöréshez. Ennek ellenére két csendőr a felvett jegyzőkönyvvel bekísérte őket az ügyészségre. A városba érve, egyikük meg akart szólni, azonban Constantinescu rendőrbiztos, aki történetesen éppen az utcán tartózkodott, elfogta és átadta a csendőrségnek. A két gyanúsított állhatatosan tagad és kifogástalan távollétét is igazolta. A nyomozás számai most egy átvonuló cigánykaraván tagjaihoz vezetnek és a felcui csendőrség nagy eréllyel nyomában van a kóbor cigányoknak. Nem is látszik valószínűnek a két székely ember bűnössége, ilyenre a vallásos székely nem képes.

Újabb fordulat a baiamarei mérgekeverési ünlőpörben. Satumare. Saját tud. Néhány hónappal ezelőtt nagy feltűnést keltett az a bűnvádi feljelentés, amelyet Kornreich Fülöp baiamarei fakereskedő a felesége ellen adott be az ügyészségen. Kornreich a feljelentésben azt állította, hogy a felesége mérget kevert a fakereskedő özvegyének ételébe. Az ügyészség elrendelte a fiatalasszony letartóztatását, aki később tisztázta magát a súlyos vád alól. Kiderült, hogy Kornreich azért rendezte a mérgezési botrányt, hogy feleségétől megszabaduljon, anélkül, hogy a hozományt vissza kellene fizetnie. A törvényszék most fellebbezésre való tekintet nélkül elrendelte a hozomány visszafizetését. A bíróság ítéletét azonban nem tudják végrehajtani, mert Kornreich vagyonát elidegenítette. A fakereskedő ellen most a felesége tett bűnvádi feljelentést és bejelentette, hogy Kornreich utlevelet váltott Afrikába. Az ügyészség az utlevelet elkobozta és a vagyon elidegenítése miatt a fakereskedő ellen bűnvádi eljárást indított.

A TALÁLÉKONY SZERETET. Megható és példaadó módon ünnepelték ez évben a gheorgheni kongreganisták igazgatónjük névnapját. Személykultusz helyett, sablonos névnap ajándékozás helyett a város szegény, elhagyatott gyermekeit vendégelték meg nagyszzerű névnap ebéddel. Kongreganista uriaszony főzte a 60 gyermek ünnepi ebédjét, kongreganista hölgyek sülték a kosárszámra a finom kürtöskalácsot. Így nemcsak anyagi áldozatot hoztak, de munkájukon keresztül szeretetüket is éreztették a kis elhagyottakkal. Hogy pedig minél több örömet oszthassanak e napon, a helybeli árvaháznak pénzdómadányt juttattak. Így a 60 kongreganista öröme megsokszorozódott, de még inkább megsokszorozódik rajtuk Isten áldása. Hiszen akik ilyen találékonyok a szeretetben — azokra rátalál Isten jutalmazó szeretete.

Elitelték a baiamarei betegsegélyző sikkasztóját. Satumareről jelentik: A törvényszék most tárgyalta a baiamarei betegsegélyző pénztárnál történt visszaélések ügyét. Muntean Ioan pénztáros az ügyészség szolgálati hanyagsággal vádolta, amellyel lehetővé tette, hogy Horea a visszaéléseket elkövesse. Horea részben beismerte a vádat, bevallotta, hogy 11 esetben 19 ezer lei sikkasztott így el. A törvényszék Horea Teodort tízennégyhónapi fogházra, 2000 lei pénzbüntetésre, Muntean Ioant szolgálati hanyagság miatt kéthavi fogházra ítélte, de az utóbbi ítélet végrehajtását felfüggesztette.

FIGYELEM!

A legjobb, a legkeresettebb és leggazdaságosabb téglát az „AS” téglagyárban kapható. Serac Aurél — Iul Oradea.

Gyári telefon 19—52.
Lakás telefon 16—77.

Aláírta más nevet a bírósági kézbesítő ivre — kétévi fogházra sújtották. (Mercurea-Ciuc.) Kósa Károly mihalieneni lakos özv. Balázs Antalné nevét ráírta egy bírósági kézbesítő-ivre és ezzel a bíróságot megtévesztette. A törvényszék közöklrat hamisítást látott fennforogni és súlyos büntetést alkalmazott: kétévi elzárásra és kétezzer lei pénzbüntetésre ítélte Kóst.

A német orvosokat szakszerű filmkészítésre oktatják. Berlinből jelentik: Befejeződött az első tanfolyam, amelyen szakszerű filmkészítésre oktatják a német orvosokat. A tanfolyamot, melyen ötven orvos vett részt, hamarosan újabbak követik, mert elhatározták, hogy nagy számban nyújtanak filmszakemberi kiképzést az orvosoknak. Ily módon akarják elérni, hogy az orvosok minél gyakrabban használják segédeszközül kutatásaikban a filmet, aminek az orvosképzés és továbbképzés szempontjából roppant nagy a jelentősége. A tanfolyamon az orvosok beható oktatást nyernek a felvevőtechnikáról, a zövegkönyvszerkesztésről, színesfilmről, nem soha a filmgyártás szakmájukba vágó részéről, mint például a kórfolyamatok filmrevételének orvostudományi kellekéi.

Egy szekér fát lopott szomszédja udvaráról — egyévi fogházra sújtották. (Mercurea-Ciuc.) Ekrény János Jánosé 29 éves süseni gazdákodó 1931 szeptember 8-án, Kisasszony napján, egy szekér fát lopott Albert Sándor olaváló lakos udvaráról. A törvényszék súlyos büntetéssel: egyévi elzárással, kétezzer lei pénzbüntetéssel és háromévi politikai jogvesztéssel sújtotta.

Trikál József:

Az ujszellemisség

Fűzve 105 Lei.

Trikál József professzort régóta ismeri a művelt magyar olvasó. Mindenki tudja, hogy nem az élettől elvonatkoztatott elméleti problémák foglalkoztatják ezt a világviszonylatban is nagy bölcselőt. Ő benne és együtt él a korral, nem marad a tegnappal, hanem mindig azokkal a kérdésekkel foglalkozik, amelyeket a ma vet fel. Ez a könyve is a modern koráramlatokat veszi a filozófia mikroszkópja alá s teszi a metafizika analízáló lombikjába. Így bontja fel az áramlatokat a legaprókékosabb alkotóelemekre s így teszi lehetővé az olvasó számára, hogy minden áramlatot valódi értéke szerint becsülhessen. Megrendelhető könyvosztályunknál.

Rusznják Gyula dr

A nő a modern társadalomban

Fűzve 72 Lei.

A szerző megbízható szociális érzékekkel nyúlt ehhez a kérdéshez, hogy a továbbkutatásnak lökést adjon s az ugartörés nehéz munkáját elvégezze. Részletesen foglalkozik a történeti feminizmussal, majd az új feminizmus keretében tisztázza a női mai problémáit. Rusznják Gyula a katolikus világnézet fényében ismerteti meg olvasóival a kérdés egész területét.

Megrendelhető könyvosztályunknál

Hó és fagy Ciuc megyében. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Aggasztóan tartós a hűvös időjárás. Naponként megismétlődnek az éjszakai erős fagyok. A napközi felmelegedést a hideg északi szelek akadályozzák. Néhány nappal ezelőtt hófelhők is jelentkeztek és némi havazás is történt éjszaka. A hó természetesen napközben elolvadt és jótékony hatással volt a szőlőtől kiszáritott földekre. A szokatlanul hűvös időjárás miatt a természet alig ébred. Konvhakertészeti munka teljesen megakadt. A már elültetett magvak a megismétlődő fagyok miatt nem kelhettek ki. A fagy, tekintettel a gyümölcsfák alig rügyezésére és az őszi gabona ellenállóképességére, kárt még nem tett.

Banati bolgárok jubileuma. Timisoara. Saját tud. A banati bolgárok ezidén ünneplik bevándorlásuk, illetve letelepedésük kétszázadik évfordulóját. Besenova-vechén, a legnagyobb bolgár községben bugzo katolikusok voltak s ma is azok. A vingai templom kincsei között tömörezüst gyertyatartókat és feszületet őriznek, amiket a bevándorlók magukkal hoztak s amelyeken az 1703. évszám olvasható. A jubileum alkalmával megemlékeznek a piarista-főgimnázium nemeslelkű alapítójáról Bibichne Tomján Margitrol is, aki szintén bolgár származású volt. Az ünnepeket Besenova-vechén a hitközség, illetve Kristofcsák Ferenc c. kunok, plébános rendezi, aki négy évtizeddel hosszabb idő óta a nagy katolikus község lelkipásztora. Hívei érdekében bolgár katekizmust valamint bibliai történeteket írt iskolai használatra s most egy háromszázhatvan oldalas bolgár inakönyvet bocsát sajtó alá. Besenova-vechén és Vingán kívül még kilenc romániai és jugoszláv községben laknak bolgárok, akiknek ősei mind kétszáz évvel ezelőtt vándoroltak be Stanislavich püspökök. Timisoaran Banateci Balgarsci Glasnic címen bolgár hetilap is jelenik meg, amelyet Telbisz Károly és Luka Uzon szerkesztenek. A lap kiadásában a jubileum alkalmával megjelenik a bolgár bevándorlás története is.

Gyorsított eljárás során súlyosan megbüntették a vasuti kocsikat dézsmáló vasutast. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Annakidején megirtuk, hogy Eftimiu Constantin gimesi vasuti fékező feltörte az egyik leómozott vasuti kocsit és ellopott nyolc zsák kristálycukrot, négyszáz kilogramm mennyiségben és tizenkétezer lei értékben. A törvényszék a e hó 5-én történt büncselekményt gyorsított eljárással tárgyalta le, úgy, hogy csütörtökön már ítéletre is került sor. A törvényszék példás büntetést alkalmazott: egy és félévi elzárással, hivatalos állásának elvesztésével és kétezzer lei pénzbüntetéssel sújtotta a magáról megfélekedezett vasutast. Kártérítést nem állapított meg, mert az ellopott cukormennyiség kevés híján megkerült.

„ÖRÖK ÓRÁT” TALÁLT FEL EGY ARADI ÉKSZERÉSZ. Aradról jelentik: Egy éven keresztül tartó, idegfeszítő munka után Föcherer István aradi műszerésznek sikerült egy olyan órát készítenie, amelyet sohasem kell felhúzni s mégis másodpercnyi pontossággal mutatja az időt. Az „örök óra” inagját elektromágneses hajlja s a villanyáram egy önműködően töltendő akkumulátoron keresztül jut az óra szerkezetéhez. Előnye egyébként nem csupán abban rejlik, hogy sohasem kell felhúzni, de jelentős értéke, hogy központi óráknak is használható: négy-öt órát lehet rákapcsolni, amelyek ugyanilyen pontossággal mutatják az időt.

Strat Nicolae nyugalmazott alezredes Braşov új alpolgármestere. Saját tud. Strat Nicolae nyugalmazott alezredes a belügyminisztérium kinevezte Braşov város alpolgármesterévé. Az új alpolgármester úgy többségi, mint a kisebbségi lakosok körében a legnagyobb rokonszenvnek örvend.

HANGVERSENY AKADÁLYOKKAL. Különös nehézségekkel járt egy finn zenekarnak Bostonban való vendégszereplése. A tengeren való átkelésnél elveszték két fontos hangversenydarab hangjegyeit. Ezeknek egyedüli másolatai Lipcsében voltak. Amikor a zenekar megérkezett Bostonba, a karmester nem tehetett mást, minthogy telefonon kérte a lipcsei kották minél előbbi megküldését. Lipcséből repülőgépen Berlinbe szállították, onnan pedig a partitúra minden egyes oldalát rádióképtávírással New Yorkba adták le. Minden egyes kép továbbítása hetven percig tartott. New Yorkban a rádióképeket, azonnal megnagyították és sokszorosították, azután pedig repülőgépen Bostonba küldték, ahova éppen idejében érkeztek meg.

Hirtelen halál juhlegeltetés közben. Mercuria-Ciuc. Saját tudósítónktól. Székely János 70 éves, sándominici pásztor, előrehaladott kora ellenére juhcsordát vállalt legeltetésre az idén is. Egyik este nem tért haza szállására az öreg pásztor ami feltűnt hozzátartozóinak. Keresésére indultak és holtan találták a legelőföldön. A boncolás megállapította, hogy az öreg pásztorral agykori gyengeség miatt fellépett szívbaj végzett. A hatóságok a temetési engedélyt kiadták.

MENNYI TEAT FOGYASZT ANGLIA? Londontól jelentik: Sir Alfred Pickford, a Birodalmi Társaságban tartott előadásában kijelentette, hogy Anglia percenként 170.000, az egész birodalom pedig évenként 120 milliárd csészét itszik. Az angol nép évi tea-fogyasztása fejenként átlag 423 liter.

Braşovi rövid hírek. Saját tud. Domokos Rozália 57 éves iteni lakos, aki már évek óta gyógyhatatlan betegségben szenvedett, elkeseredésében egy konyhakéssel felvágta a gyomrát. A szerencsétlen asszonyt azonnal a kórházba szállították, azonban már nem lehetett megmenteni. — Sandru Nicolae 58 éves kőművesmunkás munkaközben rosszul lett és egy földszintes ház fedeléről lezuhant. Súlyos belső sérülésekkel a kórházba szállították. — Az elmúlt 24 óra alatt három súlyos sebesültje volt a gépkocsiforgalomnak: Macovei Iordache 39 éves predceali lakost, az Astra-gyár közelében egy tehergépkocsi elütötte, majd tovább robogott. Macoveit eszméletlenül szállították a kórházba, ahol rögtön megoperálták. Állapota nem életveszélyes. — Csacsak az Astra-gyár közelében egy ismeretlen gépkocsi elütötte Hucuciu Ioan 21 éves asztalossegédet. Súlyos fejsérülést szenvedett. A harmadik baleset a Szent Péter-uton történt. A 1968. B jelzésű gépkocsi összeütközött egy Zerbes Mihály nevű fiatalember kerékpárjával. Zerbes súlyos sérülésekkel került ki az összeütközésből. A gépkocsi vezetője látva a szerencsétlenséget, elrobogott. Az autó számát azonban sikerült az egyik szemtanúnak feljegyezni. — Az itteni rendőrség hosszú nyomozás után két vakmerő besurranó tolvajt fogott el Balogh Rozália satu-mareli és Mutu Katalin brasovi asszony személyében, akik egy hét leforgása alatt hat helyen loptak. A két asszony tolvajkulus segítségével hatolt be a kiszemelt lakásokba és főleg készpénzt vagy aranyeműt loptak.

Temetések Oradean. Schmidt Mihály 53 éves korában Palotan meghalt. Temetése április 15-én volt. (Caritas.)

Borszék Antal nyug. CFR mozdonyfelvigyázó felesége szül. Miklovits Krisztina 78 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 5 órakor lesz a Haller-kápolnából. — Jakab Gyula káptósiparos 70 éves korában meghalt. Temetése szombaton délután 4 órakor lesz a Rulikovszky-temető kápolnájából. (Erdélyi „Concordia“.)

CONVOCARE

Rimanóczy Fabrica de Mobile și Parchete S. A. în lichidare Oraeda vă ține a XV-a adunare generală anuală în ziua de 28. Aprilie 1938 orele 11 a. m. în birourile Casei de Păstrare din Oraeda (Str. Alexandri No. 2.) la care invită pe Dni acționarii.

Program: 1. Raportul consiliului de administrație asupra rezultatului gestiunii anului 1937 și stabilirea de exercițiul 1937. 2. Raportul Comitetului Censorilor asupra examenului conturilor de inchelare. Darea dispenzației. 3. Alegerea censorilor. Exemplarul original al bilanțului pot fi văzute de Dni acționarii în birourile fabricii pe timpul carelor oficioase a. m. începând de la 15. Aprilie 1938.

Direcțiunea.

Pengőhamisítókat fogtak el Satumaren. Satumareről jelentik: A rendőrségnek tudomására jutott, hogy ismeretlen ervének hamis tízpengősökkel árasztják el Satumaret. A rendőrség most tettenért két asszonyt, amint 40 darab tízpengősöt kínáltak eladásra. Őrizetbe vették őket. Kihallgatásuk alkalmával Timár Józsefné és Boros Mária néven igazolták magukat. Mindketten oradeai lakosok. Később a vágóhid melletti lebujok egyikeben Timárné férjét is megtalálta a rendőrség és őrizetbe vette. Bevallották, hogy Timár hamisította a tízpengősöket és a két asszony segítségével eddig százezer lej értékű hamispenzt értékesített Aradon, Timișoarán, Clujon és Careiban.

JÖJJÖN TAVASSZAL ITALIÁBA. A Magyar Lapok ezidei nagy olaszországi társasutazását az Eucharisztikus Világkongresszussal kapcsolja össze. Ez a társasutazás valóban eseményszámba megy és mindezek ellenére olyan olcsó, hogy azon a szerényebb anyagnak fűlött rendelkezők is, minden nagyobb megerőltetés nélkül részt vehetnek.

BEKULDOTT HIREK

A 10-muresi tizenkilenc húsvéti lelkigyakorlat a lelki újjászületésnek örökre felajánlható, kedves elménye volt. Naponként négyszer töltötte meg felváltva a férfi és a női közönség a fővárosi plébánia templomát, amely így is zsírfalúságot tett meg minden alkalommal. Jaross Béla apátplébános, prelátus meghívására dr. Németh Kálmán bucovinai magyar plébános vezette ezeket az április 8-tól április 13-ig tartó nagyhatású szentgyakorlatokat, amely valóban lelki tavaszt, nagy lelki megújulást hozott a városba.

Az oradeai Központi Katolikus Legényegylet kebelében működő „Liszt Ferenc Enek- és Zenekar” női-, férfi- és vegyeskara 1938. április 25-én délután 5 órakor az oradeai-oligai plébánia-templomban (Barátok temploma) a nagybőjt és húsvét angyalait egyházi hangversenyt rendez. Vezetni: Andrassi Ede zenetanár, a Romániai Magyar Dalosszövetség országos karnagyja. Belépés díjtalan. Műsor: Az Enekesrend jellegű. Gebhardt: Glória szálljon a mennybe feli. Négyzólamu kánon. Vegyeskar. I. rész. Nagyböjti énekek. 1. Keresztények sirjaitok. Szentmihályi Mihály énekeskönyvéből. Eger, 1797. Vegyeskar. Dr. Demény Dezső átirata. 2. A keresztfához megyek. Dallam Bozóky: Katolikus karbeli énekeskönyv. 1797. Szöveg: Tarkányi Béla. Unisono férfiak. 3. Menegali. (XVIII. század). Nagyböjti kánon. D-frig hangnemben. Háromzólamu vegyeskar. 4. Áll a győtrött Istenanyja... Dallam: Gimesi kéziratos énekgyűjtemény, 1844. Szöveg: Stabat Mater. Sik Sándor fordítása. Kétszólamu nőikar. 5. Liszt Ferenc: O salutaris hostia. Négyzólamu motetta vegyeskara. Bach: Toccata. D-moll. Orgonán előadja: Andrassi Ede. II. rész. Húsvéti énekek. 1. Föltámadt Krisztus... Kétszólamu kánon. Dallam és szöveg Kiedl Benedek: Cantus Catholicus 1651. Vegyeskar. Harmat Artur feldolgozása. 2. Krisztus virágunk... Dallam és szöveg, mint 1. Vegyeskar. Bárdos Lajos átirata. 3. Dícsőség a feltámadt Urnak! Dallam: Náray: Lyra Coelstis 1695. A szöveget a húsvéti sequentia (Victime paschali) alapján Sik Sándor írta. Unisono férfiak. 4. Tóth Dénes: Alleluja, feltámadt az Ur! Négyzólamu kánon. Vegyeskar. 5. Halmas László: Minden földet Istent dicséritek! (97 szóltár). Sik Sándor fordítása. Négyzólamu motetta vegyeskara. 6. Dr. Koudela Géza: A 34. nemzetközi eucharisztikus kongresszus himnusz. Unisono vegyeskar.

Nagy beruházások a CFR-nél

Alépitlenek több vasútvonalat, négyezer kocsi és kétszázötven mozdonyt kijavítanak és 50 új mozdonyt építenek

Bucuresti. Saját tud. A minisztertanács a közlekedésügyi minisztérium előterjesztésére, tekintetbe véve a nagyvezérkar javaslatát is, sürgősnek jelentette ki a következő vasúti munkákat: kettős vágányúra építik ki az Apahida-Rasboeni, továbbá a Rasboeni-Teus vonalakat, megépítik a Bumbesti-Livazeni, az Ilva Mica-Vatra Dornei és Tulcea-Babadag vonalakat, kijavítják a vágányokat és megerősítik a hidakat az Apahida-Oradea, Apahida-Dej, Dej-Sarmaság, a Teius-Rasboeni, Jibou-Baia-Mare, Teius-Arad, Campina-Brasov, Dej-Jibou, Targu Jiul-Bumbesti, Piatra Olt-Sibiu vonalakat. Elhatározták ezenkívül kétszázötven mozdony és négyezer vagon kijavítását és ötven új mozdony építését. A minisztertanács jóváhagyta a Ruseiuc és Giurgiu közötti gőzkompközlekedésre vonatkozó egyezményt.

Döntött a Semmitőszék a katolikus iskolák ügyében

Ismételt halasztás után tegnap hirdetett a Casația döntést a salaj- és sátmarmegyei katolikus iskolák ügyében, amelyeknek semmitőszéki tárgyalásáról az elmúlt héten tájékoztattuk olvasóinkat.

A carei, ciuimesti, petresti, urziceni és sátmarmegyei iskolák ügyében a Semmitőszék elvben helyt adott a semmiségi panaszoknak, megállapította, hogy az ítéltábla helytelenül utasította el a kereseteket a hilközségek perképességének hiánya miatt, ugyanakkor azonban érdemben elutasította a benyújtott kereseteket. Hogy ez milyen elvi álláspontot jelent, az csak az ítélet indokainak megszerkesztése után válik ismertessé.

A 217 carei elemi iskolai tanuló ügyében, akiket sváboknak nyilvánított a minisztérium, a Semmitőszék a felfolyamodást azzal utasította el, hogy a miniszternek ez az intézkedése az állam létérdekét védő kormányzati tény „act de guvernământ”, tehát így törvénytelen-sége peres úton nem támadható meg.

Uj banati vasúti menetrend

Félórával megrövidítik Bucuresti és Timișoara között a menetidőt — A radnai zárandokok külső vonatot kapnak, ha értesítik a vasutat — Közvetlen motoros Lugoj-Deva között

Timisoara. Saját tud. Az új vasúti menetrend május 14-éről 15-ére virradó éjjelen lép életbe. Az új menetrend, — mint értesülünk — már teljesen elkészült és banati vonatkozásaiban a következő fontosabb újításokat hozza: A Timisoara és Bucuresti között közlekedő gyorsvonatok menetidejét mintegy harminc perccel megrövidítették. A Bucurestiből jövő reggeli gyors 7.25 óra helyett már 7 órakor érkezik Timisoarára, a reggel Bucurestibe menő Rapid-vonat pedig 7.55 órakor indul, tehát tíz perccel előbb mint eddig. A Turnuseverinbe éjjel egy órakor induló személyvonat ezentul már 23.20 órakor indul, hogy közvetlen csatlakozása legyen Craiova felé. Az Utazó Kereskedők Egyesületének kérelmére a Timisoaráról reggel 6.12 órakor induló motorosnak Lugojon csatlakozást biztosítanak Iliára, úgy, hogy ott még csatlakozást kapjon az Arad-teiusi személyvonathoz. A hu-neadoarai prefektura kérelmére a Lugojról reggel 6 órakor induló motoros már 4.44 órakor indul és egészen Deváig közlekedik, ahonnan Lugojra tér vissza. Timisoara és Radna között a személyforgalmat motorosvonatok bonyolítják le. A zárandoklatokra való tekintettel azonban személyvonatot is vettek fel a menetrendbe; ez a vonat azonban csak feltételesen közlekedik és pedig abban az esetben, ha nagyobb zárandok-csoportok indulnak a kegyhelyre s erről a vasut-igazgatóságot értesítik. Az értesítésre minden további nélkül forgalomba helyezik arra a napra a vonatot, amely Timisoaráról reggel 5.50-kor indul Radnára és 8.15-kor érkezik oda. Onnan 18.10-kor indul vissza és 20.34 órakor fut be Timisoarára. Buziasra újra forgalomba helyezik az ugynevezett fürdővonatokat. Egyébként csak néhányperces eltérések lesznek a jelenlegi forgalomtól. Emeltesre méltó, hogy a tehervonatok menetrendjének megállapításánál különös figyelmet fordítottak arra, hogy bármely banati állomáson feladott élőállatszállítmány a legrövidebb idő alatt elérhesse a kilépő-határállomást.

Elsőáldozási

emléképek,

két színben, csinos, izléses kivitelben, kapható könyvosztályunknál.

A nagyobb méretűek (18×27 cm.) ára 2'50 lei, a kisebbméretűek (14×23 cm.) ára 1'50 lei.

* **Leendő anyák**, akiknek különös gonddal kell arra ügyelniük, hogy bélműködésük rendben legyen, ezen célt úgy érhetik el, ha időközönként reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

A kiadókiváló üzenetei

V. L. Urziceni, A 13 utas adatait kézhez kapjuk. A többiekét várjuk. Szív. üdv. — **B. A. Vissza**, Mind a 17 utast előjegyeztük. Egyiket május 5-ig függőben tartjuk. A Satu-Mareig való kedvezménykérés mintáját küldjük. A kedvezményt az ottani állomásfőnökségnél kell kérni. — **K. I. Crai-Dorolj**, A 25 utas részvételi díját kézhez kaptuk. Horber Veronka igazolványának számát kérjük jelezni. Május 5-ig a többiek is felvehetőek. — **K. M. Tirlem**, Május 5-ig felvehetőek a többi érdeklődők. Egyelőre a 17 utast beosztottuk. — **A. D. Lazari**, Az 5 utas részvételi díja befutott. Levél megy a kért ügyben. — **H. F. Campulung la Tisa**, A közvetlenül és közvetve hozzánk juttatott utasok adatait is megkaptuk. Az igazolványokat csak a vonaton kapják kézhez. Kérjük ezt megnyugtatóan közölni. Egyébként legjobb lesz a sígheti csoporthoz csatlakozni a síghet-sátmari kedvezmény miatt. Május 5-ig a további érdeklődők felvehetőek. — **H. P. Beius**, Minden rendben. Mind a 21 beiusi utas együtt lesz. — **L. F. Sugatag**, A még szükséges „Buletin de inscrieré-k” elmentek. 15 helyet rezerváltunk egyelőre. — **W. I. Costini**, Köszönet az elintézésért. Valóban megható eredmény ottan. A 14 hely fenntartva. Sugataggal együtt a sígheti csoporthoz kellene csatlakozni a vasúti kedvezmény szempontjából. — **W. I. Beltig**, Inkább ajánlanók a Satumarera való menetelt. Egyszerűbb, mint Ghilvasra. A 25 helyet előjegyeztük.

VASÁRNAP, APRILIS 17.

Bucuresti, 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási orvosi tanácsok. 9.55 Istentisztelet közvetítése. 13 A Dinicu zenekar hangversenyének közvetítése. Majd: Hírek. Felolvasás. 18 A Ghinda tánczenekar műsora. 19 Időszéri anyagok. 19.40 Felolvasás. 21.20 Gramofonlemez. Majd: Felolvasás. Utána körülbelül 22.45 Részletek operettekől. 24 Gramofonlemez. Majd: Hírek közvetítése külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények adása.

Budapest I. 9.45 Hírek. 10-10.55 Református istentisztelet. Prédikál: Muraközy Gyula. 11-12.25 Egyházi ének és szentbeszéd a Belvárosi templomból. A szentbeszédet mondja: Gunda Jenő pápai kamarás. 12.30-13.25 Evangélikus istentisztelet. Prédikál Varsányi Máttyás dr. 13.30 Ó Szentsege XI. Pius pápa húsvéti rádiószózata. 14.05 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 14.45 Ó Szentsege XI. Pius pápa húsvéti szózatának magyar nyelvű ismertetése. 14 Hanglemezek. 16 Gazdáknak. 16.45 Homeros énekar. 17.30 „A csekei remete”. 18 Cigányzene. 18.40 Hungária-Szlávia labdarugó mérkőzés. 19.40 „Húsvéti népszokások”. 20.10 Szalonzene. 21 „A piros bugyelláris”. 22.15 Hírek. 22.45 Jazz. 23.45 Katonazene.

HÉTFŐ, APRILIS 18.

Bucuresti, 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizuálisjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás.

19.20 Mozart-lemez. 20 Felolvasás. 20.15 Szórakoztató zene. 21.35 Taffanelli: Fuvósötös. 22.05 Serbanescu Miklós énekel. 22.45 Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 10.45 Hírek. 11-12.10 Egyházi ének és szentbeszéd a koronázó templomból. A szentbeszédet Pusztai Sándor mondja. 12.15-13.15 Görög katólikus istentisztelet. Prédikál: Krajnyák Gábor. 13.20 Pontos időjelzés. 13.50 Lemez. 14.30 „Világhíradó”. 14.45 Cigányzene. 15.50 „Mese a Húsvéti-szigetéről”. Előadás. 16.15 Katonazene. 17.25 „Respighi emlékezete”. Előadás. 18.50 „Hogyan készül Budapest az eucharisztikus világgongresszusra?” Helyszíni hangképek. 19.40 Enekszámok. 20.10 „Rózsát vagy szegfűt?” Elbeszélés. 20.40 Rádiógyűveg. 22.10 Hírek. 22.30 Cigányzene. 23.30 Jazz. 24.30 Hanglemezek.

KEDD, APRILIS 19.

Bucuresti, 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizuálisjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Időszaki anyagok. 19.20 Beethoven: Esz-dúr zongorahármas. 19.55 Lupescu Sándor egyházi dalokat énekel. 20.25 Karének. 20.45 Szimfonikus hangverseny. 22.45 Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangzó. 13.05 Zongora és hegedűszámok. 14.30 A rádió szalonzene-kara. 17.10 Asszonyok tanácsadója. 18 „Magyar táj, magyar szemmel”. Előadás. 18.30 Mekkényesi Dalárda. 19 „Hogyan kaphatnak épületátalakításhoz és tatarozáshoz hitelt?” 19.50 „A rádió halottai”. 20.30 Hanglemezek. 21.20 Versek. 22.35 Hírek. 23 A „Dán négyes”. 24 Jazz. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

SZERDA, APRILIS 20.

Bucuresti, 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizuálisjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Szórakoztató zene. 19.45 Felolvasás. 21 A Parsival közvetítése az Operaházból. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangzó. 13.05 Cigányzene. 14.30 Hanglemezek. 17.15 Diákféltóra. 18 „Önvédelmi kiképzés”. Előadás. 18.35 Cigányzene. 19.15 „Ókori milliomosok”. Előadás. 19.45 A rádió szalonzene-kara. 20.30 Az Operaház előadásának közvetítése: „Simone Bocanegra”. Zenedráma. 21.10 Külügyi negyedóra. 22.35 Hírek. 24.10 Hírek francia és olasz nyelven. 24.20 Hanglemezek. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

CSÜTÖRTÖK, APRILIS 21.

Bucuresti, (Görögkeleti nagycsütörtök.) Az állomás csak hírszolgálatot ad 14 és 21 órakor.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangzó. 13.05 Enekszámok. 14.30 A rádió szalonzene-kara. 17.15 „Mai kertek”. Előadás. 18 „Futó emlékek egy magyar költőről”. Előadás. 18.30 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 19 Előadás a budapesti „Nemzetközi Vásár”-ról. 19.45 Gazdáknak. 20 Magyar nóták és dalok. 21 „Karolina, vagy: egy szerentés flótás”. Komédia. 21.40 Hírek. 22.15 Dohnányi Ernő XV. Beethoven estje. 23 Időjárásjelentés. 23.05 Tánclémez. 24 Angol nyelvű előadás. 24.15 Cigányzene. 1.05 Hírek külföldre.

PÉNTEK, APRILIS 22.

Bucuresti, (Görögkeleti nagypéntek.) Az állomás csak hírszolgálatot ad 14 és 21 órakor.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangzó. 13.05 Triumf-együttes. 14 Állástalan zene. Szimfonikus zenekara. 14.20 Pontos időjelzés. 17.15 Diákféltóra. 18 Cigányzene. 18.50 Sportközlemények. 19 Tánclémez. 19.50 „Eliziumi beszélgetések”. 20.30 Az Operaház előadásának közvetítése. 21.10 Hírek. 22.10 Hírek. 23.15 Időjárásjelentés. Majd: Hanglemezek. 24 Hírek angol nyelven. 24.05 A rádió szalonzene-kara. 1.05 Hírek.

SZOMBAT, APRILIS 23.

Bucuresti, (Görögkeleti nagyszombat.) Az állomás csak hírszolgálatot ad 14 és 21 órakor, majd 24 órakor feltámadási ünnep a székessy-házból.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangzó. 13.05 Balalajka. 14.30 Hanglemezek. 17.15 „Magyar mondák és legendák”. 18 Zongora-hegedű szonáta. 18.25 „Mit üzen a rádió”. 19 A rádió szalonzene-kara. 19.30 „A légüres tér tulajdonságai”. Előadás. 20 Magyar nóták cigányzenével. 21 „A szókimondó doktor”. Vigjáték. 21.45 Hírek. 22.10 Budapesti Hangverseny Zenekar. 23 Időjárásjelentés. 23.40 Jazz. 24.15 Cigányzene. 1.05 Hírek.

*Aki Oradeán
a jó társasághoz tartozik
annak
VAN telefonja*

**FIZESSEN ELŐ azonnal
a TELEFONRA!**

APRILIS 15.-IG A TELEFONKÖNYV LEZÁRÁSÁIG, NEM KELL FELSZERELÉSI ILLETÉKET FIZETNI.

Az előfizetési
díj HAVI
részletekben
fizethető.

LEGUJABB

Biztosítva van az Eucharisztikus Világkongresszus teljes politikamentessége

Az előkészítő főbizottság elnöke nyilatkozott a sajtó képviselői előtt

Budapestről jelentik: Az Eucharisztikus Világkongresszus előkészítő főbizottsága fogadta a sajtó képviselőit és beszámolt előttük az eddigi előkészületekről. Mihalovics Zsigmond, a rendezőbizottság elnöke többek között a következőket mondta:

— A kongresszust senki sem használja fel arra, hogy más nemzeti érzékenységet megsértse. A magyarok garantálják, hogy a kongresszus politikamentes lesz. Az országban nyugalom és béke honol és a résztvevőket méltó keretek között fogadhatjuk. A környező államok is megértették, hogy Magyarország érdemes a bizalomra, mert nagyszámban vesznek részt a kongresszuson.

KÜLÖN ÜNNEPSÉG JUNIUS ELSEJÉN SZÉKESFEHÉRVÁRON

Székesfehérvárról jelentik: Az eucharisztikus kongresszus bizottsági ülésén, amelyen Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter elnökölt, megállapították a székesfehérvári ünnepség programját, mely az ország egyik legnagyobb eseménye lesz. Junius elsején reggel az ország minden részéről eucharisztikus vonatok érkeznek Székesfehérvárra. Kilenc órakor fut be az aranyvonat, mely a Szent Jobbot hozza. Az ereklyét ünnepélyes menetben viszik be a városba. A pápai nuncius eucharisztikus misét mond, majd délután fél 1 órakor átszállítják Prohászka hamvait az emlékére épített templomban.

Roosevelt elnök húsvéti rádió-szózata

Az amerikai népet felhívta a demokrácia és a szabadság védelmére. Azt is mondta: „A népek föláldozták szabadságukat az éhség csillapítása reményében

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök a erőfeszítésére hívta fel az amerikai népet a leg-erőfeszítésére hívta fel az amerikai népet a leg-utóbbi hét hónap alatt mutatkozott gazdasági visszaesés leküzdésére. Meg kell őrizni — úgy-mond — az amerikai szellemet, mely azonos a demokrácia szellemével. Meg kell védeni a vélemény-, sajtó- és szólás-szabadságot. Az Egyesült Államok népe előharcosa kell, hogy legyen a demokráciának a mai megzavarodott világban.

Roosevelt ezután a trösztök túltermelésével foglalkozva, megállapítja, hogy a baj gyökere a fogyasztás csökkenésében van. Fenn kell tartani — úgy-mond — a munkanélküli segély

rendszerét, fokozni kell a termelést és támogatni kell a magángazdálkodást.

A továbbiakban szembeszállt azokkal a vádakkal, melyek szerint diktatúrára törekszik, kijelentve, hogy az homlokegyenest ellenkezik az amerikai szellemmel. A demokrácia egyes államokhoz lakói belefáradtak a munkanélküliség bizonytalanságába és a kormányok gyengék voltak. Ezért ezek a népek feláldozták szabadságukat az éhség csillapítása reményében. Az amerikai nép minden téren megvédi szabadságát és ennek a védekezésnek legfontosabb eszköze: a gazdaság biztonságának védelme.

A magyarországi képviselőházban szétosztották a „zsidó törvényjavaslat” indokolását

Statisztikai adatok a zsidók túlfengő térfoglalásáról

Budapestről jelentik: A képviselőház tagjai között csütörtökön este kiosztották a társadalmi és gazdasági élet egyensúlyának hatályosabb biztosításáról, szóló törvényjavaslat, az úgynevezett „zsidó-törvényjavaslat” indokolását.

Az indokolás öt nyomtatott oldal és tíz oldal statisztikai melléklettel igazolja adatait. A statisztika adatai szerint 1840-től a világháborúig a bevándorlások folytán a zsidók száma megötszöröződött Magyarországon. A zsidóság óriási gazdasági térfoglalásához természetes következményként csatlakozott az összes értelmiségi pályákon való térfoglalás. A zsidók erősödése a gazdasági pályákon a háború után is hatalmasán fokozódott. A háború után az iparban több, mint 4 ezer, a kereskedelemben 8 ezer fővel emelkedett a zsidó alkalmazottak száma, annak ellenére, hogy országos arányszámuk csökkent. A kereskedelmi alkalmazottak között a legutóbbi statisztika adatai szerint 52,8 volt a zsidók százalék-arányszáma. Az adatok igazolják, hogy a zsidók mindenütt nagyobb területet foglaltak el a gazdasági életben, mint amilyen az ország lakosságában elfoglalt számarányuk-

nak megfelelt.

A további adatok azt bizonyítják, hogy a gazdasági pályákon kívül az újságírásban 31,6 százalékot foglal el a zsidóság, a színészek 30,3 százaléka s az ügyvédek 52,8 százaléka zsidó. Ilyen körülmények között kötelessége a kormánynak törvény alkotásával megindítani és biztosítani azt a folyamatot, mely szükséges ahhoz, hogy a gazdasági életben és a szabad kereskedelmi pályákon az egyensúlyt a zsidó és nem zsidó társadalmi rétegek szempontjából helyreállítsa.

BUDAPEST UTCÁIN RÖPCÉDULÁKAT TERJESZTETTEK, HOGY PASSZIV ELLENÁLLÁSRA BIZTASSÁK A ZSIDÓSÁGOT.

Budapestről jelentik: Szerdán és csütörtökön gépirásos röpcédulákat terjesztettek a főváros utcáin. A röpcédulák a zsidóságot passzivitásra szólítják fel. Huszonnégy embert állítottak elő a röpcédulák szerkesztésének és terjesztésének gyanújával. Ezek közül 14-et elbocsájtottak, 10 őrizetben maradt. A budapesti zsidó hitközség vezetősége kijelentette, hogy a röpcédulákhoz semmi köze

Schuschniggról ismét valótlan híreket terjesztettek

Bécsből jelentik: Azok a hírek, amelyek szerint Schuschnigg volt osztrák szövetségi kancellár már nincs a lakásán, valótlanoknak bizonyultak. Schuschnigg továbbra is a Belvedere kastélyban van és egészsége is kielégítő. Társaságában van atyja, Schuschnigg Arthur tábornok is. Arról nincs szó, hogy Schuschnigg számára más tartózkodási helyet jelöljenek ki.

Apróhirdetések

Adós-vétel

Használt, de jókarban lévő fiú gyermekbicikli eladó. Oradea, Praporgescu 6.

Veszek aranyat, ezüstöt, briliánsot. Herbet ékszerárúház, Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 3.

Eladó Oradeán. Str. Petru Rarea 12. számú telek házzal vagy ház nélkül. — Ugyanott egy szoba, konyha kiadó.

Hűsítési gépek eladók: hűsítógép 6 készű ringókés, gyertyánfa rakott tőkével. Hűtő-gép, hentesek, vendéglősök és cukrászok részére. Hentes üzleti berendezés. Fűszerőrő-gép villany hajtásra. Sonka szeletelő gép. Sonka főzőprések. Barátky. Oradea, Str. Fabriciei 31.

Szentképek kerettel és anélkül is olcsón kaphatók minden nagyságban Frenzel. Oradea, Str. Vlăduta No. 44.

Olcsón eladó: hálvezeték, lombfűrés, másológép, ülőkád, vasgép, szentképek, hőtartó táskák. — Oradea, Str. Densuşianu 25. szám.

Szülő 4 kat. hold, 3 szobás nyílakással, istálló, vécélér lakással, horhóz, présekkel, horhókkal és nagy gyümölcsösökkel eladó. esetleg hárheadó. Cim. Oradea Calea Izvoarelori No. 75.

Kerti vasasztal eladó. Oradea Str. Vasile Conta No. 4. Tóth.

Spárga tövek elsőrangú minőségben kaphatók Horváth Árpád kertgazdaságában, Oradea, Calea Ruinelor 1. sz. Petőfi-u. végén.

Hűlőpelle

Cserép- és palatető munkát juttányos árban készít Burzik Sándor cserépező mester, Oradea, Str. Ingusta No. 1.

Tarján óras és ékszerész Oradea, Blv. Regele Ferdinand No. 8. Javítások olcsón és szakszerűen készülnek.

PUHA ÓLMOT állandóan vesz a Szent László nyomda r. l. Oradea, Str. Regele Carol II. 5. sz.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Köszönetünk

ifj. Kelemen köszönetül, Oradea, Piata Mihai Viteazul.

Alkalmazás

Ügyes perzsaszőnyeg szövő leányt keresek. Oradea, Str. Take Ionescu 13.

Gondnoki, gazdasági felügyelői esetleg házvezetési lást keres gyermektelen házaspár, ki gazdasági és kertészeti teendőkkel teljes gyakorlatlallal rendelkezik. Cimmet a kiadóba kér.

Gazdasszony, házvezetőnői állást, főzést vállalok. Burikné, Oradea, Str. Ciorogariu 11. Házmeztárnél.

Lakás

Egyszoba, konyha, speiz kiadó, Oradea, Str. Lahovary 33. szám.

Modern, teljes komfortos lakások május 1-re kiadók: földszinten 4 utcai-szobás, kerti házban földszintes 2 és 3 szobás, emeletes 3 és 4 szobás. Oradea, Bul. Regele Ferdinand 42. Bárd Gerliczy iroda.

2 szobás utcai lakás azonnal kiadó. Oradea, Str. Petru Rarea No. 7. Értekezni Str. Nezruzzi 18.

Gyermektelen pontos fizető házaspár keres egyszobás előszobás esetleg 2 kisebb szobából álló lakást. Cimmet a kiadóba kér.

Háromszobás földszobás utcai lakás mellék helyiségekkel augusztus 1-re kiadó. Oradea, Parc. Alba-Iulia 2. Poliklinikával szemben.

Egy udvari szoba, konyha, május 1-re kiadó Oradea, Stefan cel Mare 19

Magánház nyaralónak kiadó. Tüdőszanatorium utvonálan. Értekezni Tarján ékszerüzlet. — Oradea, Bul. Reg Ferdinand 8.

Kiadó május 1-re 3 szobás előszobás, földszobás lakás, mellék helyiségekkel. Strada Petőfi 24. — Ugyanott eladó egy házhely 19 méter fronttal.